

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Inre säkerhet | Inrikesministeriets publikationer 2021:18

Förebyggande av våldsbejakande radikalisering och extremism 2020

Årsrapport

Inrikesministeriets publikationer 2021:18

Förebyggande av våldsbejakande radikalisering och extremism 2020

Årsrapport

Nationella samarbetsgruppen för förebyggande av
våldsbejakande radikalisering och extremism

Inrikesministeriet Helsinki 2021

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Inrikesministeriet

© 2021 författare och inrikesministeriet

ISBN pdf: 978-952-324-322-4

ISSN pdf: 2490-077X

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsinki 2021 Finland

Förebyggande av våldsam radikaliserings och extremism 2020

Årsrapport

Inrikesministeriets publikationer 2021:18		Tema	Inre säkerhet
Utgivare	Inrikesministeriet		
Utarbetad av	Den nationella samarbetsgruppen för åtgärdsprogrammet för förebyggande av våldsam radikaliserings och extremism		
Språk	Svenska	Sidantal	62
Referat	<p>Statsrådet fattade den 19 december 2019 ett principbeslut om ett åtgärdsprogram för att förebygga våldsam radikaliserings och extremism. Det har genomförts tre program (2012, 2016, 2019) hittills. Programmet är sektorsövergripande och även olika organisationer, religiösa samfund, unga och forskare har deltagit i beredningen och verkställandet av programmet.</p> <p>Inrikesministeriet och den nationella samarbetsgrupp som tillsatts av ministeriet samordnar verkställandet.</p> <p>I enlighet med statsrådets principbeslut som fattades den 19 december 2019 ska det årligen sammanställas en rapport om hur programmet verkställts och vilka resultat det haft. Årsrapporten för 2020 innehåller uppgifter om hur målen och åtgärderna i programmet genomfördes under 2020. Uppgifterna är baserade på uppgifter från de aktörer som deltar i verkställandet av programmet och rapporten har färdigställts av den nationella samarbetsgruppen.</p> <p>Verkställandet av programmet har framskridit väl och resultaten kan anses vara mycket goda, särskilt med tanke på coronapandemin och de undantagsförhållanden som pandemin orsakat.</p>		
Nyckelord	inre säkerhet, våldsbejakande extremism, radikaliserings, förebyggande, våld, radikalism		
ISBN PDF	978-952-324-322-4	ISSN PDF	2490-077X
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-322-4		

Väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennalta ehkäisy 2020 Vuosisraportti

Sisäministeriön julkaisuja 2021:18	Teema	Sisäinen turvallisuus
Julkaisija	Sisäministeriö	

Yhteisötekijä	Väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennalta ehkäisyn kansallinen yhteistyöryhmä		
Kieli	ruotsi	Sivumäärä	62

Tiivistelmä

Valtioneuvosto teki 19.12.2019 periaatepäätöksen väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennalta ehkäisyn toimenpideohjelmasta. Ohjelmia on tehty tähän mennessä kolme (2012, 2016, 2019). Ohjelma on poikkihallinnollinen ja sen valmistelussa ja toimeenpanossa ovat olleet mukana myös järjestöt, uskonnolliset yhteisöt, nuoret ja tutkijat.

Toimeenpanoa koordinoi sisäministeriö ja sen asettama kansallinen yhteistyöryhmä.

Valtioneuvoston periaatepäätöksen 19.12.2019 mukaisesti ohjelman toimeenpanosta ja tuloksista tulee raportoida vuosittain. Vuosisraporttiin 2020 on koottu tiedot siitä, miten ohjelmassa päätettyjä tavoitteita ja toimenpiteitä on toteutettu vuonna 2020. Tiedot perustuvat toimeenpanoon osallistuvien tuottamiin tietoihin, ja raportin on viimeistellyt kansallinen yhteistyöryhmä.

Ohjelman toimeenpano on edennyt hyvin ja tuloksia voidaan pitää erityisen hyvinä erityisesti ottaen huomioon koronapandemia ja sen aiheuttamat poikkeukselliset olosuhteet.

Asiasanat	sisäinen turvallisuus, radikalisoituminen, ennaltaehkäisy, väkivalta, radikalismi
------------------	---

ISBN PDF	978-952-324-322-4	ISSN PDF	2490-077X
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

Julkaisun osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-322-4
-------------------------	---

Prevention of violent radicalisation and extremism 2020 Annual report

Publications of the Ministry of the Interior 2021:18	Subject	Internal security
Publisher	Ministry of the Interior	

Group Author	National Cooperation Network for the Prevention of Violent Radicalisation and Extremism	Pages	62
Language	Swedish		

Abstract

On 19 December 2019, the Government adopted a resolution on the National Action Plan for the Prevention of Violent Radicalisation and Extremism. So far, three action plans have been drawn up (2012, 2016, 2019). The Action Plan is cross-sectoral, and non-governmental organisations, religious communities, young people and researchers were also involved in its preparation and implementation.

The implementation of the Action Plan is coordinated by the Ministry of the Interior and the national cooperation network set up by the Ministry of the Interior.

In line with the government resolution of 19 December 2019, the progress of the implementation and the results of the Action Plan must be reported annually. The annual report for 2020 contains information on how the objectives and measures set out in the Action Plan were implemented in 2020. The information is based on the data produced by the parties involved in the implementation, and the report was finalised by the national cooperation network.

Good progress has been made in the implementation of the Action Plan, and the results can be considered particularly good, especially considering the coronavirus (COVID-19) pandemic and the exceptional circumstances caused by it.

Keywords	internal security, violent extremism, radicalisation, prevention, violence, radicalism
-----------------	--

ISBN PDF	978-952-324-322-4	ISSN PDF	2490-077X
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

URN address	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-322-4
--------------------	---

Innehåll

1	Bakgrund	8
2	Genomförande och resultat av det nationella åtgärdsprogrammet 2020	10
2.1	Förebygga våldsbejakande extremism och radikaliserings lokalt	10
2.1.1	Mål	10
2.1.2	Genomförda åtgärder och resultat 2020	11
2.1.3	Åtgärder enligt åtgärdsprogrammet som inte avancerade under 2020	20
2.2	Stärka ungas delaktighet i förebyggandet av våldsbejakande extremism och radikaliserings	20
2.2.1	Mål	20
2.2.2	Genomförda åtgärder 2020	21
2.3	Identifiera och bekämpa rekrytering till våldsbejakande extrema grupper verksamhet	28
2.3.1	Mål	28
2.3.2	Genomförda åtgärder 2020	28
2.3.3	Åtgärder enligt åtgärdsprogrammet som inte avancerade under 2020	30
2.4	Bekämpa terroristisk propaganda och straffbar hatretorik	30
2.4.1	Mål	30
2.4.2	Genomförda åtgärder 2020	31
2.4.3	Åtgärder enligt åtgärdsprogrammet som inte avancerade under 2020	36
2.5	Främja religiösa samfundets säkerhet och deltagande i förebyggandet av våldsbejakande radikaliserings och extremism	36
2.5.1	Mål	36
2.5.2	Genomförda åtgärder 2020	37
2.5.3	Åtgärder enligt åtgärdsprogrammet som inte avancerade under 2020	40
2.6	Beakta könsaspekten vid förebyggandet av våldsbejakande radikaliserings och extremism	40
2.6.1	Mål	40
2.6.2	Genomförda åtgärder 2020	41
2.7	Förebygga radikaliserings i fängelser och minska hoten i anslutning till frigivna fångar	41
2.7.1	Mål	41
2.7.2	Genomförda åtgärder 2020	42
2.8	Utveckla utbildningen och kompetensen	46
2.8.1	Mål	46
2.8.2	Genomförda åtgärder 2020	47

2.9	Förebygga våldsbejakande radikaliserings och extremism inom social- och hälsovården	49
2.9.1	Mål	49
2.9.2	Genomförda åtgärder 2020	49
2.10	Förebygga våldsbejakande radikaliserings inom mottagningssystemet	54
2.10.1	Mål	54
2.10.2	Genomförda åtgärder 2020	54
2.11	Polisens åtgärder för att förebygga våldsbejakande radikaliserings och extremism	56
2.11.1	Mål	56
2.11.2	Genomförda åtgärder 2020	57
2.12	Förebygga våldsbejakande radikaliserings inom undervisningsväsendet	60
2.12.1	Mål	60
2.12.2	Genomförda åtgärder 2020	61

1 Bakgrund

Statsrådet fattade den 19 december 2019 ett principbeslut om ett nationellt åtgärdsprogram för att förebygga våldsbejakande radikaliserings och extremism¹. I Finland har man sedan 2012 systematiskt förebyggt våldsbejakande radikaliserings och extremism i samarbete mellan olika myndigheter, organisationer och andra aktörer. Resultaten av arbetet rapporteras regelbundet till dem som deltar i verksamheten, beslutsfattarna och allmänheten genom att utarbeta en årlig rapport som är offentligt tillgänglig.

I åtgärdsprogrammet fastställs de nationella målen och förvaltningsövergripande åtgärderna för förebyggande av våldsbejakande radikaliserings och extremism åren 2019–2023. Åtgärdsprogrammet som styr den nationella och lokala förebyggande verksamheten har utarbetats och det genomförs i samarbete med myndigheter, organisationer och föreningar. Forskare och trossamfund medverkar också i genomförandet.

Statsrådet har i principbeslutet fastställt hur åtgärdsprogrammet ska följas upp och rapporteras. I enlighet med detta får ministerarbetsgruppen för utvecklande av rättsstaten och för inre säkerhet årliga rapporter om hur genomförandet framskrider. Åtgärderna kan justeras och kompletteras i samband med rapporteringen. De organisationer som deltar i genomförandet tar fram den information som behövs för rapporteringen. Rapporten utarbetas av den nationella samarbetsgruppen som tillsatts av inrikesministeriet.

I rapporten presenteras målen enligt åtgärdsprogrammet och de uppnådda resultaten för varje delområde. I avsnitten 2.1–2.8 redogörs för åtgärder som flera aktörer genomför tillsammans och i avsnitten 2.9–2.12 för de åtgärder med vilka fyra olika myndigheter utvecklar sin verksamhet för förebyggande av våldsbejakande radikaliserings och extremism. Åtgärderna som anknyter till programmet har utarbetats i tväradministrativt samarbete, med undantag av avsnitten 2.9–2.12 som beretts av den myndighet som nämns i rubriken av respektive avsnitt.

År 2020 påverkades myndigheternas och andra aktörers verksamhet av coronapandemin. Man var tvungen att anpassa planerade åtgärder enligt de beslut som togs för att begränsa coronapandemin, med restriktioner våren 2020, vissa lättnader under sommaren

1 De tidigare åtgärdsprogrammen är från åren 2012 och 2016.

och ny skärpning av bestämmelserna i början av hösten. Trots detta har åtgärder enligt i åtgärdsprogrammet genomförts relativt bra och med god täckning. Åtgärdsprogrammet löper ut 2023 och arbetet kommer att fortsätta på det sätt som fastställts i programmet.

2 Genomförande och resultat av det nationella åtgärdsprogrammet 2020

2.1 Förebygga våldsbejakande extremism och radikalisering lokalt

2.1.1 Mål

- Att lokalt, i samarbete mellan myndigheter och med organisationer, förebygga individers och grupperas radikalisering och deltagande i våldsbejakande extrema grupperas verksamhet.
- Att bekämpa och förebygga inverkan av våldsbejakande extrema rörelseras verksamhet på människors boende- och livsmiljö samt säkerhet och trygghetskänsla.
- Att beakta extrema rörelseras aktivitet på sociala medier och öka myndigheters och organisationers närvaro på sociala medier.
- Att se till att de som radikaliserats eller löper risk att radikaliseras hänvisas till myndighetstjänster och andra tjänster som stödjer frigörandet från våld.
- Att ingripa i faktorer som främjar våldsbejakande radikalisering, såsom antagonism, straffbar hatretorik, rasism och marginalisering.
- Att utöka kunskapen om hur kommunerna som ett led i olika förvaltningars grundläggande arbete kan minska inverkan av faktorer som ökar våldsbejakande radikalisering och extremism.
- Att i det lokala arbetet utnyttja kunskap som produceras av universitet och andra forskningsinstitut samt samarbetsmöjligheterna med dem.

2.1.2 Genomförda åtgärder och resultat 2020

Utveckla Ankarverksamheten

- Uppgifterna om de lokala Ankarna på Ankkuritoiminta.fi uppdaterades.
- Ledningsgruppen för inrikesministeriets polisavdelning godkände planen för utveckling av statistikföringen och datainsamlingen för Ankarverksamheten den 18 maj 2020. Med stöd av beslutet tillsattes en tväradministrativ arbetsgrupp, inklusive representanter för ankarna, att ta fram de nyckeltal och indikatorer om vilka heltäckande information ska börja samlas in. Ankarna registrerar uppgifterna via en plattform som integreras i Ankkuritoiminta.fi från och med början av år 2021. Avsikten är att man vid slutet av 2021 har tillgång till rikstäckande, tillförlitlig och ingående information om Ankarverksamheten.
- På ett rikstäckande ankarseminarium år 2021 kommer man att behandla också informationsinhämtningen och erfarenheterna av den.
- Ankarverksamheten presenterades bland annat den 6 november 2020 på EU-kommissionens möte National support to the local level inom det projektbaserade samarbetet. Föredragande var utvecklingschef Tarja Mankinen och Emilia Hämmäläinen IM/PA samt psykiatrisjuksköterska Sari Seppänen från Ankarteamet i Riihimäki
- På Utbildningsstyrelsens webbsida <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/forebyggande-av-valdsbejakande-extremism> finns aktuell information om Ankarverksamheten ur undervisningsväsendets perspektiv.
- I Åbo har föreningen Nuorten Muslimien Foorumi genomfört projektet Muvenna som ska motarbeta faktorer som leder till våldsbejakande radikaliseringsring bland invandrarungdomar och muslimska ungdomar samt stödja personer som påverkats av extremism så att de kan ta sig tillbaka till samhället. Projektet hade ett gott och resultatgivande samarbete med Ankarteamet i Åbo.
- I Tammerfors samordnas Ankarverksamheten av styrgruppen för den multiprofessionella myndighetssamarbetsgruppen med representanter för Tammerfors stad och Polisinrättningen i Inre Finland. Polisinrättningen har haft problem med att hitta tillräckliga resurser för verksamheten gentemot Ankarverksamheten.

- Ankarverksamheten har presenterats och regelbundet lyfts fram på olika evenemang och tillställningar.

Säkerställa att personer som väcker oro för våldsbejakande radikaliserings hänvisas till tjänster (hänvisning till tjänster från tips till stöd)

- Hänvisning till tjänster kräver att personen kan hänvisas både till basservice och till för målgruppen anpassade tjänster.
- En för målgruppen anpassad tjänst är EXIT-verksamheten som ger stöd med att bryta sig loss från våldsbejakande extremrörelser. Diakonissanstalten inledde verksamheten sommaren 2020. Verksamheten finansieras med EU-anslag från Finland för inre säkerhet och finansieringen är tryggad till sommaren 2021. I projektets styrgrupp medverkar representanter för olika myndigheter och organisationer. Styrgruppen och teamet som levererar servicen sprider information om hur personer som utsatts för rekrytering kan vägledas till stöd.
- Under 2021 görs en bedömning av huruvida den riskbedömningsmetod som utvecklats av det danska nationella centret för förebyggande av våldsbejakande extremism eventuellt lämpar sig för användning i Finland och i Ankarverksamheten. För uppgiften rekryterades en specialsakkunnig på Institutet för hälsa och välfärd för en tvåårsperiod från och med början av 2021.
- Förebyggande av våldsbejakande radikaliserings är föremål för en doktorsavhandling med fokus på utveckling av servicen och verktygen inom social- och hälsovården. En pro gradu-avhandling i juridik kommer att behandla frågeställningar inom sektorsövergripande samarbete och informationsförmedling och den därtill hörande juridiska problematiken.
- Bistånds- och fredsfrämjandetsnätverket lanserade projektet RO3 (Reach Out) med stöd från Fonden för inre säkerhet i februari 2020. Syftet med projektet är att främja samarbetet mellan myndigheter och sammanslutningar för bättre hänvisning till service. På grund av coronapandemin genomfördes projektets verksamhet på digitala plattformar och på det stora hela enligt planerna, i samarbete med stiftelsen Erätauko-säätiö samt de lokala nätverken i Åbo, Tammerfors, Uleåborg och Helsingfors. Finansiären konstaterade vid granskning av verksamheten att projektet överträffat de uppställda målen och berömde i synnerhet det ökade samhällsliga genomslaget genom en extra universitetskurs i samarbete med Tammerfors universitet där

forskningsrön som samlats in under projektet om handlingsmodeller för förebyggande av våldsbejakande radikaliserings implementeras. Forskare Marko Juntunen från projektet svarar för kursupplägget och genomförandet av kursen som ingår i undervisningsprogrammet våren 2021.

- Polisen har utvecklat samarbetet med riksomfattande och lokala organisationer och med andra myndigheter. Det har inte varit möjligt att utveckla samarbetet enligt planerna på grund av coronarestriktionerna.
- I Helsingfors sker hänvisning till service enligt modellen för orosanmälan i situationer där det uppkommer oro för våldsbejakande radikaliserings.
- Samarbetsnätverket i Åbo utarbetade och spred en uppdaterad version av diagrammet "När oro uppstår" samt av service (för unga) som tillhandahålls av olika aktörer.
- I Tammerfors har man uppdaterat handlingsmodellen "När oro uppstår" och implementerat den i organisationen. Informationsutbytet anses fungera väl och personer som löper risk för radikaliserings kan hänvisas till stödtjänster med hjälp av modellen.
- I Tammerfors har man planerat åtgärder och identifierat nyckelpersonerna för insatser i situationer där en person återvänder till Tammerfors från stridsområdet i Syrien eller Irak.
- I Uleåborg följer man konceptet för personer som ger anledning till oro² och tar också hänsyn till personernas familjer och sociala nätverk.
- Aggredi-verksamheten i Birkaland, som finansieras av Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA), inleddes enligt plan. Verksamhetens mål är att minska antalet våldsbrott på individnivå. Målgruppen är främst 18–49-åringar samt under 18-åringar när det gäller skolattacker och massaker. Genom verksamheten ökar utbudet av tjänster till denna målgrupp, liksom också möjligheter att hänvisa dem till service.

2 På finska "huolta aiheuttava henkilö" (HAH).

Planera förfaranden genom vilka de som lämnar tips får bekräftelse, inom de gränser som lagstiftningen tillåter, på att tipset har nått mottagaren och tagits i beaktande

- Inrikesministeriet skulle sammankalla en grupp för att arbeta fram förfarandena. Coronapandemin gör det omöjligt att ordna möten på annat sätt än på distans, och det är svårt att lägga upp ny verksamhet utan direkt interaktion och diskussion.
- Polisstyrelsen har gett undervisnings- och kulturministeriet lägesöversikter av säkerheten på läroanstalter. Tipsgivarna får respons när lagstiftningen tillåter det. Polisen lämnade i augusti 2020 en rapport till inrikesministeriet om läget för informationsutbytet mellan myndigheter avseende förebyggande av allvarliga våldsbrott (uppgifter som ska lämnas för hotbedömning). Informationsutbytet har förbättrats med åren. De högsta laglighetsövervakarna har påpekat att polisen på eget initiativ kan lämna ut uppgifter till andra aktörer. Det verkar ändå som om förväntningarna på informationsutbytet inte går ihop med lagstiftningen/behörigheterna. Inrikesministeriet har inlett en utredning om behovet av lagstiftning om polisens behörigheter för förebyggande arbete.

Fortsätta arbetet inom befintliga lokala samarbetsnätverk och inrätta lokala samarbetsnätverk på orter där sådana ännu inte finns och där det finns behov av verksamhet på grund av den lokala lägesbilden och hotbedömningen

- Nätverket för ett tryggt Helsingfors skulle ordna fyra möten under 2020, men på grund av coronaläget ordnades tre. På sammankomsterna behandlades segregeringen av bostadsområden, polariseringsdynamiken, brottstendenser bland unga, coronasituationens inverkan på säkerheten i staden, säkerhetssituationen i Gårdsbacka samt aktuella projekt för förebyggande av våldsbejakande radikaliserings. Dessutom diskuterades situationen för unga som håller till på gatorna samt därtill förbundna fenomen. Nätverkets verksamhet och sammansättning sågs över i slutet av 2020 inför följande mandatperiod som började 2021. Under 2021 fokuserar verksamheten på att förebygga extremism, motarbeta motsättningar och desinformation samt hantera segregering av bostadsområden och fenomen förknippade med de ungas situation.
- Samarbetsnätverket i Åbo ordnade under 2020 fyra möten samt ett brett nätverksmöte i november. Under våren blev man tvungen att ställa in möten på grund av covid-19. Det ordnades inga gemensamma utbildningar och exempelvis yrkeshögskolan ordnade intern utbildning (mars 2020).

Brottspåföljmyndigheten har utbildat sina och fänghälsovårdens anställda samt intressenter om fenomenet och hur det kan identifieras. I samarbetsgruppen i Åbo ingår representanter för bildningsväsendet (grundskolan och andra stadiet). I det större nätverket ingick representanter för yrkeshögskolan, vuxenutbildningscentralen och universitetet/migrationsinstitutet.

- I Åbo har föreningen Nuorten Muslimien Foorumi (NMF) genomfört projektet Muvenna. I projektet har man ordnat möten och evenemang där representanter för Ankarteamet och det islamiska samfundet, imamen och andra lokala aktörer deltagit. Temat för mötena var lokala förebyggande insatser. Deltagarna har speciellt diskuterat fenomen som är kopplade till gängbildning, inklusive våld och oroligheter i förorterna. Enligt NMF har gängbildningen ökat i någon mån i en del av förorterna i Åbo. Föreningen har tillsammans med polisen och imamen deltagit i möten som försökt hitta lösningar på situationen.
- Samarbetsnätverket i Tammerfors upprätthåller en lägesbild som bygger på informationsutbyte med de deltagande aktörerna. De årliga målen för nätverket ställs upp utifrån lägesbilden. Den lokala samarbetsgruppen sammanträdde fyra gånger under 2020. Man samarbetar regelbundet med de deltagande aktörerna även i mer omfattande skala. Verksamheten anses överensstämma med lägesbilden. Det målinriktade och regelbundna samarbetet bidrar till välbefinnandet, säkerheten och trygghetskänslan. De utvecklingsmål som ställts upp för kommunikationen kunde inte uppnås på grund av den ökade arbetsbördan till följd av coronapandemin.
- Samarbetsnätverket i Uleåborg har inkluderat unga i nätverkets verksamhet och tagit med aktörer som arbetar med mångkulturella ungdomar (Kaasi-teamet). Framtagningen av en lokal lägesbild har inletts.

Utöka dialogen och växelverkan om våldsbejakande radikaliserings och extremism

- Nätverket för ett tryggt Helsingfors har inletts en kartläggning av de pågående eller planerade åtgärderna inom stadens verksamhetssektorer för förebyggande av våldsbejakande extremism samt de viktigaste kontaktpersonerna och eventuella informationsbehoven. Varje halvår ordnar nätverket aktualitetsseminarier för bakgrundsorganisationerna om de teman som nätverket behandlar. År 2020 ordnades inga halvårsseminarier.

- Samarbetsnätverket i Åbo har på sina möten tagit del av en presentation av Aggredi-verksamheten i Åbo samt diskuterat aktuella frågor för Ankarteamet. Det stora nätverksmötet för representanter för Åbo stads koncernförvaltning och sektorer, Polisinrättningen i Sydvästra Finland, Skypo, Brottpåföljdsmyndigheten, yrkeshögskolan, vuxenutbildningscentralen, Reso stad, kyrkliga samfälligheten, FRK, NTM, Aggredi Åbo, NMF och Ankarteamet, tog del av presentationer av föreningen Nuorten Muslimien Foorumis (NMF) projekt Muvenna, yrkeshögskolans säkerhetsorganisation och verksamhet samt åtgärder för att förebygga extremism. Brottpåföljdsmyndigheten har arbetat för att förbättra möjligheterna för sitt samarbete med de islamska samfunden samt kartlagt samarbetspartner. Genom ömsesidiga kontakter spred man information om möjligheter att få projektfinansiering, utbildningar och andra evenemang samt producerat material till samarbetsnätverket, medlemmarna i det stora nätverket och i enskilda fall också till stadens sektorer.
- I Åbo har föreningen Nuorten Muslimien Foorumi (NMF) samarbetat med imamnätverket i Åbo. NMF deltog i planeringen av evenemanget Krishantering nu, som dessvärre måste ställas in på grund av covid-19. Representanter för NMF har medverkat som föredragshållare på flera tillställningar, bland annat inrikesministeriets seminarium om förebyggande av våldsbejakande radikaliserings och extremism i Finland den 25 februari 2020 samt vid rundabordsamtalen om den våldbejakande extremhögern i Finland den 15 oktober 2020. NMF deltog med inrikesministeriet, utrikesministeriet, Kyrkans utlandshjälp, Pakolaisnuorten tuki ry:s Kölvi-verksamhet och Helsingfors FN-Ungdom i planeringen och organiseringen av ett rundabordsamtal den 11 december 2020 om fred och säkerhet i ungas vardag i Finland och i världen.
- Tammerfors stad ordnade tillsammans med de viktigaste samarbetsparterna flera invånarsamråd under året. Man tog itu med de problem som identifierats bland annat i stadsdelen Hervanta.
- I Ulåborg försvårades verksamheten av coronapandemin. Till exempel i närpolisverksamheten har man fokuserat på möten med olika befolkningsgrupper. Pandemin har intensifierat informationsutbytet mellan polisen och kommunerna/städerna och i anslutning till detta har man lyhört samlat in information om olika gruppers upplevelser och erfarenheter.

Ordna idrotts- och motionsevenemang i syfte att bygga upp förtroende och främja dialogen mellan olika grupper i konfliktsituationer

- Målet var att ordna fotbollsmatcher mellan olika grupper enligt konceptet Peace United. Verksamheten syftar till att förebygga våldsbejakande radikalisering och främja lösning av lokala konflikter genom att undanröja misstänksamhet, spänningar och konflikter med hjälp av fotboll och i samarbete med lokala aktörer och nätverk. Insatsen beviljades ingen särskild finansiering och de lokala samarbetsnätverken har inte tagit kontakt för att införa konceptet.

Öka kunskaperna om identifiering av polarisering och brytande av polariseringsutveckling hos personer som är centrala med tanke på verksamheten

- Polisyrkeshögskolan ordnade en fortbildning om polarisering, identitetskonflikter och undanröjande av motsättningar i polisverksamheten den 26–27 januari 2021. I utbildningen deltog 16 personer från målgruppen bestående av poliser som arbetar med förebyggande verksamhet, Ankarverksamhet, lokal problemlösning eller förebyggande av våldsbejakande extremism. Utbildningen hade tagits fram av inrikesministeriet, Polisstyrelsen, Polishögskolan och projektet Depolarize som finansieras av stiftelsen Koneen Säätiö.
- Samarbetsnätverket för ett tryggt Helsingfors har arbetat fram information och kunskap om förebyggande av polarisering. Nätverket gick med som samarbetspartner i Helsingfors universitets forskningsprojekt Sepos (Social exclusion, polarization and security in the Nordic welfare state). Projektets andra samarbetspartner är det nordiska nätverket Nordic Safe Cities. På våren presenterades på nätverkets möte projektet Depolarize, som finansieras av Koneen Säätiö. I projektet arbetar man fram information och kunskap om hur organisationer kan hantera motsättningsdynamik och -processer och polarisering. Nätverket för ett tryggt Helsingfors ordnade utbildning och evenemang som spred information om att identifiera och undanröja polarisering både till de viktigaste aktörerna och till allmänheten, bland annat genom handledarutbildning för konceptet Enligt Mig, Enligt Dig. Nätverket för ett tryggt Helsingfors behandlar frågor kring polarisering och förebyggande av polarisering i samarbete mellan myndigheterna och organisationerna. Dessutom ordnade Helsingfors stads nätverk för de mänskliga rättigheterna en utbildning för sina medlemmar om hatretorik och hantering av hatretorik.

Förbättra myndigheternas förmåga att identifiera våldsbejakande radikaliserings och bedöma hotet i anslutning därtill samt förbättra kompetensen för hänvisning av personer till service

- Institutet för hälsa och välfärd har inlett planeringen av en onlineutbildning för social- och hälsovårdsanställda som stöd för identifiering och förebyggande av våldsbejakande radikaliserings.
- En riskbedömningsmodell speciellt för kommunernas myndigheter, vilken ingick i de fastställda åtgärderna, har inte utarbetats. År 2021 görs en kartläggning av huruvida den danska riskbedömningsmodellen är tillämplig i Finland och kan användas i Ankarverksamheten.
- Ungdomsarbetarnas förmåga att identifiera våldsbejakande radikaliserings och deras kompetens att hantera sådana situationer har stärkts genom Rädda Barnen rf:s projekt RadicalWeb. Rädda Barnen ordnade fem utbildningar för ungdomsarbetare under 2020. Därtill ordnade Rädda Barnen i samarbete med Helsingfors universitet och med finansiering av inrikesministeriet en tvådagars utbildning för läroanstalters personal, anställda inom ungdomsväsendet samt poliser. År 2021 ordnas ytterligare fem utbildningar, femton fördjupande workshoppar samt e-utbildning. På grund av coronapandemin hölls utbildningarna digitalt, vilket gjorde det möjligt att nå ut till fler personer som arbetar med ungdomar än förväntat.
- I Åbo har samarbetsnätverket på grund av coronapandemin inte lyckats hålla utbildningar enligt plan. Visserligen har deltagande organisationer ordnat flera mindre utbildningar under året.

Stärka barns och ungas resiliens

- Utbildningsstyrelsen har som stöd för genomförandet av läroplanerna i livs-åskådningsämnen tagit fram två publikationer med rubriken *Kieli-, katso-mus- ja kulttuuritietoisuudesta katsomusaineiden opetuksessa*. På grund av coronaläget kunde man inte organisera utbildningar för stora grupper. Man har även samordnat ett skolnätverk och tillhandahållit det utbildning.
- Utbildningsstyrelsen har tagit fram handledningen "Att bygga resiliens". Handledningen publicerades på tre språk på Utbildningsstyrelsen den 10 mars 2020. I evenemanget deltog studerandeorganisationer samt elever med lärare från den grundläggande utbildningen.

- I Helsingfors genomförs inom sektorn för fostran och utbildning under perioden 1.8.2020–30.6.2021 ett projekt för att stärka barns och ungas resiliens samt förebygga våldsbejakande extremism och radikaliserings, motsättningar samt mobbning i skolor och på läroanstalter. I projektet testas och utvärderas man olika handlingsmodellernas lämplighet i olika situationer och kontexter samt tar fram ny information för omsättning av metoderna i praktiken. I projektet används bland annat konceptet Enligt Mig, Enligt Dig samt metoderna Friends, StegVis, Verso (kamratmedling) och KiVa Skola.
- Samarbetsnätverket i Tammerfors skulle säkerställa att läroanstalterna vet hur de ska identifiera tysta signaler och hantera situationer där det uppkommer oro. Man antecknar hotfulla situationer och registrerar dem i statistiken och man vet hur man ska handla i sådana situationer. Det har ordnats utbildningar, men de borde göras regelbundna och årligen återkommande. Det är viktigt att temat hålls aktuellt bland annat genom medvetandegörande utbildningar. Regelbundenhet ger de färdigheter som behövs för att förstå omvärlden och därigenom att handla i situationer där oro uppstår.
- Muvenna-projektet av Nuorten Muslimien Foorumi (NMF) i Åbo har i samarbete med Ankarteamet planerat möten och seminarier för eleverna och de anställda på lokala skolor. Syftet med mötena är att stärka elevernas resiliens. På grund av coronapandemin har det inte varit möjligt att besöka skolor. Föreningen Länsi-Suomen somaliseura ordnade i oktober ett läger där en representant för Muvenna och NMF deltog och berättade för föräldrarna om det förebyggande arbetet. I lägret deltog ungdomar som var kända av polisen. Även ungdomarnas föräldrar var närvarande. Lägret var synnerligen lyckat, och NMF förmedlade hälsningar och budskap från polisen till både föräldrarna och ungdomarna. Arbetet fortsätter och Muvenna kommer att hålla en diskussionskväll för ungdomarna där de kan fritt berätta om sina synpunkter utan att föräldrarna är närvarande.
- Finlands första muslimska scoutkår grundades i Åbo (Lounais-Suomen Partioiiri). Kåren registrerades den 21 november 2020, men den hade inlett verksamheten tidigare.
- Rädda Barnen rf ansökte i november 2020 finansiering via justitieministeriets utlysning av "Specialunderstöd till verksamhet som stöder förebyggande av våldsbejakande radikaliserings". Syftet med projektet är att stärka resiliensen hos 15–19-åringar och involvera dem i förebyggande av våldsbejakande radikaliserings på tio orter. Finansieringen har säkrats och verksamheten inleds år 2021.

Stärka näringslivets och företags lokala deltagande i förebyggandet av våldsbejakande radikaliserings

Inrikesministeriet och Polisstyrelsen har i samarbete med Finlands Näringsliv, Helsingfors handelskammare och Företagarna i Finland utformat åtgärder för att aktivera deltagandet i näringslivet. Det första målet är att medvetandegöra och informera näringslivet och företagen om fenomenet. I detta syfte kommer att ordnas en utbildning under 2021.

2.1.3 Åtgärder enligt åtgärdsprogrammet som inte avancerade under 2020

Ordna utbildning som främjar samarbetet för Ankarna och andra aktörer som deltar i samarbetet, inkl. ett riksomfattande Ankarseminarium

Den planerade utbildningen kunde inte genomföras på grund av coronapandemin. Det går att ordna distansutbildningar men de bidrar inte till interaktionen och nätverkan- det mellan deltagarna, vilket är ett centralt mål för utvecklingen av samarbetet mellan Ankarna.

Stödja en utvidgning av projektet Ge rasismen rött kort inom fotbollen och andra lagsporter samt ge projektet synlighet under idrotts- och motionsevenemang

2.2 Stärka ungas delaktighet i förebyggandet av våldsbejakande extremism och radikaliserings

2.2.1 Mål

- Att de unga är med och planerar arbetet för att förebygga våldsbejakande radikaliserings och extremism och genomför verksamheten.
- Att utöka de ungas möjligheter och förmåga att delta i verksamheten genom att stärka deras kunskaper och påverkningsmöjligheter i freds- och säkerhetsfrågor i vardagen.
- Att de ungas deltagande baserar sig på deras egen aktivitet, vid behov med stöd från myndigheter och andra vuxna.

2.2.2 Genomförda åtgärder 2020

Skapa trygga rum och tillfällen för diskussioner med de unga om våldsbejakande radikaliserings och extremism

- Föreningen Nuorten Muslimien Foorumi (NMF) i Åbo lanserade år 2020 tre poddar om aktuella frågor. Dessutom har man spelat in poddar som ännu inte har publicerats. Arbetet fortsätter år 2021, och man söker finansiering för "Minun Suomi"-poddarna. NMF höll ett tiotal diskussionsmöten med ungdomar.
- Föreningen Mahdin Nuoret (Helsingfors) ordnade ett sommarläger om Koranens historia och tolkningar. Kärnbudskapet var källkritik och insikten om att inte vem som helst får tolka Koranen. Vid kvällsbrasan varje kväll fick deltagarna fritt ställa frågor till imamen och diskutera sinsemellan om teman som de grubblade över. På grund av coronasituationen var det inte möjligt att ordna **alla evenemang som planerats. I stället publicerade man videor med svar** på frågor som de unga grubblade över.

Främja ett klart och tydligt språk när man talar om våldsbejakande radikaliserings och extremism

- På webbsidan *Resilienssi ja väkivaltaistuneet asenteet opetustoimessa* finns en förteckning över material för dem som arbetar inom fostran. Det seminarium för allmänheten som skulle hållas hösten 2020 blev inte av på grund av coronapandemin. Seminariet kommer att hållas i mars 2021, eventuellt som ett webbevent. Utöver det ovan nämnda har forskare från Helsingfors universitet skrivit en handledning för personer som jobbar med unga. Handledningen ingick i projektet *Huolena nuoren radikalisoituminen?* som finansierades av justitieministeriet. Syftet med handledningen är att ge fostrare stöd då de diskuterar våldsbejakande radikaliserings och extremism med unga. Handledningen pilottestades i december 2020 inom Helsingfors Diakonissanstalts Vamos-verksamhet; man skrev bland annat upp ungdomarnas kommentarer om begreppen i diskussionsunderlagen.

Ta med unga i planeringen och genomförandet av åtgärder för att förebygga våldsbejakande radikaliserings och extremism

- Inrikesministeriet tillsatte den 31 mars 2020 den nationella samarbetsgruppen för utveckling och samordning av förebyggandet av våldsbejakande radikaliserings och extremism för en ny mandatperiod. Ungdomarnas representation i gruppen stärktes med en representant för Finlands Ungdomsfullmäktiges Förbund rf. De övriga ungdomsrepresentanterna i gruppen är Nuorten Muslimien Foorumi (NMF) från Åbo och Mahdin Nuoret från Helsingfors. Inrikesministeriet har uppmanat de lokala samarbetsgrupperna att öka samarbetet med ungdomar och inbjuda dem att delta i de lokala gruppernas verksamhet.
- Genom Finlands Ungdomsfullmäktiges Förbund når verksamheten ut till fler ungdomar än tidigare. Hur samarbetet kan utvecklas diskuterades på ett möte den 12 augusti 2020.
- På grund av coronapandemin har det sedan mars 2020 inte ordnats evenemang med fysiska möten mellan deltagarna. Man har ordnat distansmöten med ungdomarna, exempelvis rundabordssamtal den 15 oktober och den 11 december 2020.
- I Uleåborg förstärktes det lokala samarbetsnätverket med nya representanter för att ungdomarna och unga från en mångkulturell bakgrund ska kunna göra sig bättre hörda.

Stärka de ungas kunskaper och påverkningsmöjligheter i vardagens freds- och säkerhetsfrågor genom att förverkliga fredsakademien Reach Out, som för samman ungdomar med olika bakgrund som är intresserade av fredsarbete och samhällspåverkan

- Nuorten Muslimien Foorumi och Kyrkans Utlandshjälp ansöker om finansiering för organisering av verksamheten via justitieministeriets utlysning av "Specialunderstöd till verksamhet som stöder förebyggande av våldsbejakande radikaliserings". Om finansiering beviljas kommer verksamheten att inledas år 2021. År 2020 ordnade Kyrkans Utlandshjälp i samarbete med medlemmarna i samarbetsgruppen och ungdomsorganisationerna samt ungdomar två rundabordssamtal (15.10.2020 och 11.12.2020), där man med ungdomar och experter diskuterade hur frågor om våldsbejakande extremism och om fred och säkerhet påverkar ungdomarnas vardag och på vilket sätt man

kan stödja ungdomars delaktighet och beakta deras synpunkter i det förebyggandet arbetet på alla nivåer.

- Mahdin Nuoret ry stärkte ungdomarnas förtroende för polisen bland annat genom att aktivt informera om uppgifter där man samarbetade med myndigheterna. Före och efter representationsuppdragen genomfördes förfrågningar på sociala medier där ungdomarna fick berätta om vad de skulle vilja säga till myndigheterna. Ungdomarnas respons och orosfrågor togs upp på mötena.

Förtydliga demokratifostrans innehåll och mål

- Undervisnings- och kulturministeriet tillsatte i juni en styrgrupp för utveckling av demokrati- och människorättsfostran. Gruppen har till uppgift att stödja verkställandet av regeringsprogrammets föresatser om skolornas och läroanstalternas demokrati- och människorättsfostran, elevernas delaktighet och stärkandet av undervisningspersonalens färdigheter samt att presentera förslag till konkreta åtgärder. Styrgruppen ska överväga till exempel följande åtgärder:
 - Fortbildning av lärare och övrig personal vid läroanstalter
 - Implementering och förankring av Europarådets demokratikompetensarbete och andra motsvarande instrument
 - Pilotförsök där skolan och eleverna har en aktiv roll i närsamhället och bidra till att stärka dess demokratiska levnadssätt; rapportera om pilotförsöken även för andras bruk
 - En uppdatering av verksamhetssätten inom elev- och studerandekå- rerna samt av elev- och studerandedemokratin, utarbetandet av en manual 2.0 för elevkårerna och hur man i högre grad ska kunna introducera verksamhetsmodellen med klassfullmäktige i skolornas och läroanstalternas vardag
 - Hur man kan utnyttja existerande projekt och organisationsarbeten, utvidga bästa praxis och förfaranden på riksnivå samt utveckla nya metoder, sammanställa existerande bästa praxis samt ordna en informations-/fortbildningskampanj för att samla in, sprida och samordna sådan praxis på riksnivå

- Inleda ett forsknings- och utvecklingsprojekt i samråd med de universitet och yrkeshögskolor som ansvarar för lärarutbildning. Projektet ska också stödja riksomfattande samarbeten och utvecklingsverksamhet som stärker lärarnas kunskaper om mänskliga rättigheter inom ramen för demokrati- och människorättsfostran.
- Följa med akademisk forskning och utvecklingsverksamhet kring ämnet samt utvärdera genomförandet av demokrati- och människorättsfostran inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen, utbildningen på andra stadiet och lärarutbildningen i enlighet med de nya grunderna för planen för småbarnspedagogik och läroplansgrunderna.
- På Utbildningsstyrelsen inrättades våren 2020 ett team för demokratifärdigheter. Teamet inleder verksamheten när coronaläget lugnar sig.

Se till att unga får hjälp med psykiska problem

- Social- och hälsovårdsministeriet ledde arbetet för framtagning av en ny nationell strategi för psykisk hälsa. Strategin innehåller följande fem prioriteringar:
 - 1) psykisk hälsa som en resurs, 2) hur barns och ungas psykiska hälsa byggs upp i vardagen, 3) rätt till psykisk hälsa, 4) omfattande tjänster enligt människors behov, och 5) gott ledarskap i psykisk hälsa. Strategin genomförs inom programmet Framtidens social- och hälsocentral.
 - Som en del av genomförandet inrättas en arbetsgrupp för rätt till psykisk hälsa som fokuserar på genomförandet av prioriteringen bland särskilda minoritetsgrupper. Sådana grupper är bland annat sexuella minoriteter och könsminoriteter, urfolk och språkliga minoriteter, vilka har identifierats som grupper med suicidrisk även bland unga.
 - Som en del av utvecklingen av framtidens social- och hälsocentral stärks kompetensen i fråga om elevhälsa genom att implementera evidensbaserade psykosociala metoder för förebyggande och behandling av mental ohälsa och missbruksproblem. I inledningsskedet etablerar man vård- och servicekedjorna för detta och utbildar personalen. Hösten 2020 pågick arbetet inom samtliga fem samarbetsområden. Kompetensen inom psykisk hälsa hos personer som arbetar med barn, unga och familjer stärks också genom

statsunderstödsprojektet Kommunernas kompetens i frågor som gäller psykisk hälsa.

- Regeringen lämnade i slutet av år 2020 en proposition till riksdagen enligt vilken kurators- och psykologtjänsterna inom elevhälsan ska överföras till välfärdsområdena. Reformen och den tilläggsfinansiering som överföringen innebär bidrar till etableringen av smidiga servicevägar för unga som lider av mental ohälsa. Det stöd och den vård som barn och unga behöver för sin psykiska hälsa kan ordnas på ett mer heltäckande sätt än för närvarande, när alla medarbetare inom social- och hälsovården på skolan eller läroanstalten har samma huvudman.
- Navigatorernas projekt för psykosocialt stöd Onni, som samordnas av arbets- och näringsministeriet och genomförs i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet och undervisnings- och kulturministeriet, har beviljats tilläggsfinansiering och pågår åtminstone till utgången av år 2021.
- Genomförandet av strategin för psykisk hälsa har inletts med implementeringen av psykosociala metoder för unga inom programmet Framtidens social- och hälsocentral. Därtill har man inlett utbildningen av experter, metodcoacher och utbildare för evidensbaserade psykosociala metoder.
- Hur verksamhetsmodeller kan utvecklas på lokal nivå för tillhandahållande av hjälp i de ungas livsmiljö och vid rätt tid har diskuterats av experter i nätverket av överläkare inom ungdomspsykiatri samt på samrådsmöten både lokalt och inom specialupptagningsområdena, med medverkan av representanter för social- och hälsovårdsministeriet och Institutet för hälsa och välfärd. Arbetet fortsätter genom att man organiserar sig till ett nationellt nätverk för främjande av tillgången och kvaliteten på psykosociala metoder för unga.
- Inom projektet för kommunernas kompetens i frågor som gäller psykisk hälsa har man lämnat flera ansökningar i syfte att främja bland annat psykisk hälsa bland unga samt förbättra kedjan av mentalvårdstjänster och tillgången till multiprofessionellt stöd vid rätt tidpunkt. Projekten inleddes i början av år 2021.
- Institutet för hälsa och välfärd har samlat information om kristjänster för unga med anledning av coronaepidemin på sin webbplats. Institutet har utarbetat en rapport enligt vilken studerande är en grupp vars psykiska välbefinnande har försämrats under epidemin. Likaså har stödbehovet bland barn och unga i skolåldern ökat samtidigt som till exempel skolhälsovården på vissa orter

har stängt. Antalet remisser till specialiserad sjukvård hade till och med minskat då primärvården inte skrev ut sådana.

- Man håller på att starta en utredning av servicemodellerna inom mentalvårdstjänster för unga som varken arbetar eller studerar (NEET). För närvarande pågår rekryteringen för utredningen.
- Institutet för hälsa och välfärd har internt och i samarbete med undervisnings- och kulturministeriet inlett utarbetandet av en kort beskrivning av en handlingsmodell för skolor i situationer där någon har försökt begå eller har begått självmord. Man kommer att uppdatera en motsvarande existerande beskrivning samt säkerställa att den implementeras.
- Institutet för hälsa och välfärd gav i sin publikationsserie ut handledningen "Kouluikäisten mielenterveysongelmien tuki ja hoito perustason palveluissa: Opas tutkimiseen, hoitoon ja vaikuttavien menetelmien käyttöön"³
- Muvenna-projektet, som genomförs av föreningen Nuorten Muslimien Foorumi (NMF) i Åbo, ordnade ett må bra-läger. I lägret deltog 25 ungdomar. På grund av den rådande coronapandemin var det inte lätt att ordna lägret, där man följde alla rekommendationer och åtgärder. På lägret medverkade en expert i psykisk hälsa som höll en föreläsning om ämnet för ungdomarna. Programmet på lägret bestod av samvaro, spel, bastubad, diskussioner kring lägerelden och andra aktiviteter, bland annat en fototävling. Ungdomarna titlade tillsammans på en dokumentär om hur sociala medier påverkar den psykiska hälsan. NMF har i sina lokaler hängt upp affischer med mer information om psykisk hälsa och kontaktinformation till tjänster för unga. En planerad kampanj på sociala medier har inte genomförts. NMF deltog i MIELI Psykisk Hälsa Finland rf:s utbildning Mielenterveys voimaksi.

Ordna rundabordssamtal mellan ungdomar och myndigheter

- Inrikesministeriet, Utbildningsstyrelsen, Kyrkans Utlandshjälp och Rädda Barnen rf ordnade den 15 oktober 2020 ett rundabordssamtal med ungdomar, lärare och ungdomsarbetare om den våldsbejakande extremhögern i Finland.

3 Upphovspersoner Aalto-Setälä, Terhi; Huikko, Eeva; Appelqvist-Schmidlechner, Kaija; Haravuori, Henna; Marttunen, Mauri (2020).

- Kyrkans Utlandshjälp, inrikesministeriet, Fredsförmedlingsnätverket för religiösa och traditionella ledares projekt Reach Out 3, Helsingfors FN-Unga, Nuorten Muslimien Foorumi, Pakolaisuorten tuki ry:s Kölvi-verksamhet och utrikesministeriet ordnade den 11 december 2020 ett rundabordssamtal med ungdomar om hur internationella kriser och terrordåd på sista tiden avspeglar sig i ungdomars trygghetskänsla och vardag i Finland.

Främja motionsverksamhet med låg tröskel som är öppen för alla

- Föreningen Nuorten Muslimien Foorumi (NMF) i Åbo har ordnat idrottsaktiviteter för flickor men coronapandemin har försvårat verksamheten. Efter en diskussionsafton ordnad av Muvenna kunde ungdomarna gå och discobowla.
- Föreningen Mahdin Nuoret hade ställt som mål att ordna gymturer men kunde inte verkställa detta på grund av coronapandemin. Föreningen ordnade ändå olika slags idrottsaktiviteter som skridskoåkning, futsal för pojkar, simning för kvinnor, volleyboll och paintball. Sommarlägret innehöll också idrottsaktiviteter. Dessutom delade man på sociala medier tips om att hålla sig fysiskt aktiv även under Ramadan samt utfärdade en träningsutmaning.

Förbättra förmågan att förebygga våldsbejakande radikaliserings hos myndigheter som kommer i kontakt med unga på internet och som möter unga

- UKM/Kompetenscentret för digitalt ungdomsarbete har publicerat en lägeskartläggning över grooming på sociala medier. Kartläggningen finns på <https://koordinaatti.fi/fi/ajankohtaista/tilannekatsaus-seksuaalinen-houkuttelu>. Begreppsanalys kommer att inledas i samarbete mellan flera förvaltningsområden.
- UKM/Kompetenscentret för ungas delaktighet och den tjänsteman på IM som samordnar genomförandet av åtgärdsprogrammet har förhandlat om samarbete. De konkreta åtgärderna fastställs våren 2021.
- Ungdomsarbetarnas förmåga att identifiera våldsbejakande radikaliserings och deras kompetens att hantera sådana situationer har stärkts genom Rädda Barnen rf:s projekt RadicalWeb. Per utgången av år 2020 har Rädda Barnen ordnat fem utbildningar för ungdomsarbetare. Utbildningarna fokuserar också på våldsbejakande radikaliserings på nätet.

2.3 Identifiera och bekämpa rekrytering till våldsbejakande extrema grupper verksamhet

2.3.1 Mål

- Att yrkesutbildade personer har tillräckligt med uppdaterad kunskap så att de identifierar våldsbejakande extrema rörelers kännetecken, symboler och propaganda samt rekryteringsmetoder.
- Att identifiera sambandet mellan hatretorik och våldsbejakande radikaliserings och extremism.
- Att identifiera de situationer och kanaler där rekrytering sker och ingripa i rekryteringen.
- Att stödja dem som är föremål för rekrytering så att de inte blir influerade av våldsbejakande extremistisk verksamhet.
- Att stärka beredskapen hos dem som arbetar med vuxna att identifiera individer och familjer som står under inflytande av våldsbejakande extremism och förbättra deras beredskap att erbjuda tjänster som främjar frigörandet från våldsbejakande ideologier.

2.3.2 Genomförda åtgärder 2020

Förbättra yrkesutbildade personers kunskaper om våldsbejakande extremistiska grupper kännetecken och symboler

- Utbildningsstyrelsen utarbetade en handledning för yrkesutbildningen som ska göra dem som arbetar inom yrkesutbildningen bättre insatta i ämnet. Publikationen (på finska) finns på https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/vakivaltaisen-radikalisoitumisen-ja-ekstremismin-ennaltaehkaisy-ammattillisessa-koulutuksessa_1.pdf
- Utbildningsstyrelsen ordnade en distansföreläsning för utbildarnätverket och även medarbetarna på UBS kunde ta del av föreläsningen. Föreläsare var forskare Daniel Sallamaa från Helsingfors universitet, som även tog upp våldsbejakande extremrörelers webbplatser.

- Man har börjat lägga upp en e-utbildning för personer som arbetar inom sociala medier. Den befintliga informationen om symboler och kännetecken kommer att ingå i utbildningen.

Säkerställa att lokaler som underhålls med offentlig finansiering inte används för verksamhet vars syfte är att främja motsättningar mellan olika befolkningsgrupper samt uppvigla till hat och våld

- I ärendet erhöles ett prejudikat när Tammerfors stad inte tillät föreningen Suomalaisapu ry att presentera sin verksamhet på ett evenemang på medborgarinflytandets dags den 1 oktober 2019. Staden motiverade beslutet med att organisationens verksamhet strider mot stadens etiska principer. Organisationen lämnade ett klagomål i ärendet till riksdagens justitieombudsman. JO konstaterade i sitt yttrande att det i ärendet inte hade framkommit att Tammerfors stad skulle ha handlat i strid med lagen eller försummat sina skyldigheter. Vidare hänvisade JO till målen och åtgärderna enligt det nationella åtgärdsprogrammet för förebyggande av våldsbejakande radikaliserings och extremism. Den nationella samarbetsgruppen kommer att organisera en utbildning för städerna där man presenterar fallet med Tammerfors stad och granskar på vilket sätt samarbetet mellan polisen och städerna kan förbättras på detta område. Polisavdelningen vid inrikesministeriet har med anledning av JO:s avgörande inlett en utredning av hur information också ska kunna överlåtas till privata aktörer.
- Åbo stad tog fram specialvillkor för uthyrning av stadens mötes- och evenemanglokaler till föreningar och privatpersoner. Med stöd av de etiska principer som stadsstyrelsen antog år 2019 får lokaler inte hyras ut eller överlåtas för evenemang som kränker de mänskliga rättigheterna, främjar diskriminering och omfattar hatretorik.
- År 2021 kommer man att organisera en utbildning för kommunerna där man presenterar besluten och bakgrunden till dem samt främjar samarbetet mellan polisen och kommunerna.

2.3.3 Åtgärder enligt åtgärdsprogrammet som inte avancerade under 2020

Förbättra förmågan att identifiera och avlägsna material, så som klistermärken och annat material, som hänför sig till rekrytering

Åtgärden är viktig men det har visat sig vara svårt att genomföra den i praktiken. Enskilda medborgare är aktiva med att avlägsna klistermärken, dekaler osv. Till detta anknyter också extremrörelsers aktiviteter och verksamhet mot antagonistiska rörelser.

Förbättra kunskaperna om de metoder och den praxis som används vid rekrytering

Man kommer att bygga upp kunskaperna om rekryteringsmetoderna under 2021–2023 utifrån forskning och information som ackumuleras under åtgärdsprogrammet. I arbetet använder man sig av EU:s nätverk för kunskapsspridning om radikaliserings (RAN) och projektbaserat samarbete inom unionen.

Utveckla metoder att följa och analysera rekryteringsätten i samarbete med myndigheter och forskare

Målet är att genomföra ett projekt inom detta tema år 2022.

2.4 Bekämpa terroristisk propaganda och straffbar hatretorik

2.4.1 Mål

- Att förbättra den stora allmänhetens och yrkesutbildade personers kunskaper om och förståelse av kommunikation och hatretorik med anknytning till våldsbejakande extremism.
- Att på bred basis utöka kunskapen om de begrepp och narrativ som används.
- Att stärka förmågan hos dem som arbetar med unga att diskutera propaganda och hatretorik.

- Att identifiera och ingripa i hatretorik samt stödja dem som utsätts för hatretorik.
- Att stärka jämlikheten genom att ingripa i all terroristisk propaganda och hatretorik på samma sätt oberoende av vem eller vilken grupp som producerar den.
- Att utöka forskningen kring temat och ta fram mer information om vilket slags material som finns på nätet, hur folk reagerar på det, hur det konsumeras och hur det förstås samt hur det behandlas i journalistiskt redigerade medier.

2.4.2 Genomförda åtgärder 2020

Stärka vuxnas medielitteracitet

- Statsunderstöd som beviljades hösten 2020 genom Läsrörelsen⁴ främjar insatser mot social utslagning. Läsrörelsen tilldelade totalt 325 000 euro för projekt som stärker läskunnigheten bland unga och vuxna. Projekten stödjer också flerspråkighet och mångkulturell samhörighet, till exempel Lieksan somaliperheydistys rf:s insatser för läs- och skrivkunnighet, Romano Missios grupper för romani-varieteter samt projektet Sanat haltuun som når ut till marginaliserade ungdomar, bland annat på fängelser. I projekten kombinerar expertis inom kultur, undervisning och socialområdet. År 2021 utlyser Läsrörelsen finansiering till ett även större belopp än tidigare. Pilotprojektet Lukuliike koulussa når ut till cirka 1 000 utbildningsexperter i de finska skolorna, med tilläggsutbildning som bland annat omfattar flerspråkighet och förebyggande av social utslagning. Läsrörelsen samarbetar också med programmet Nylitteracitet (Utbildningsstyrelsen och Nationella audiovisuella institutet), som fokuserar på att utveckla medielitteraciteten och den kritiska läsförmågan.

⁴ Läsrörelsen är ett fortlöpande program som är inskrivet i regeringsprogrammet och vars syfte är att främja läskunnigheten i vårt land, med barnen och de unga i spetsen. Läsrörelsen strävar efter att bredda begreppet läskunnighet och lyfta fram multilitteracitet och flerspråkighet.

Förbättra kunskaperna om och förmågan att identifiera begrepp och narrativ som används av extremistiska grupper

- Social- och hälsovårdsministeriet utarbetar i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd utbildningsmaterial om temat. Behovet av kunskap om begrepp och narrativ beaktas vid genomförandet av en e-utbildning för social- och hälsovårdsanställda. Planeringen av genomförandet inleddes år 2020.
- Utbildningsstyrelsen främjar identifiering av antisemitism med en översättning till finska av OSCE/ODIHR:s guide "Addressing Anti-Semitism in Schools, Training Curriculum for Secondary Education Teachers".

Utöka den forskningsbaserade kunskapen om narrativ samt om vilket slags material som finns på nätet, hur folk reagerar på det, hur det konsumeras och hur det förstås samt hur det behandlas i journalistiskt producerade medier⁵

- Ett TEAS⁶-projekt under ledning av inrikesministeriet om våldsbejakande och avhumaniserande retorik på finskspråkiga webbplattformar publiceras under början av år 2021. Studien genomfördes av ett forskarteam från Helsingfors universitet. Den redogör för extremistiska narrativ och hur de förekommer på finskspråkiga diskussionsforum.
- Under inrikesministeriets ledning sammanställs den andra lägesrapporten över våldsbejakande extremism år 2020 som fokuserar på coronapandemin och därtill anknytande kommunikation och konspirationsteorier på nätet. Rapporten ska öka kunskaperna om och insikterna i det skadliga och extremistiska material som sprids på nätet.
- Inrikesministeriet ordnade i mars 2020 ett rundabordssamtal med medierna om den våldsbejakande extremhögern. Vid samtalet redogjorde forskare för extremhögerns kommunikation, symboler, webbplatser och onlinespel samt hur dessa används för propagandaspridning och rekrytering.
- Rädda Barnen rf:s projekt RadicalWeb publicerade i mars 2020 en rapport om våldsbejakande extrema ideologier på nätet, som granskar våldsbejakande radikaliserings- och extremistisk kommunikation på finska webbplattformar.

⁵ Med journalistiskt producerade medier avses medier som hör till Opinionsnämnden för massmedier och som har förbundit sig till Journalistreglerna.

⁶ Statsrådets gemensamma utrednings- och forskningsverksamhet (VN TEAS).

Rapporten ska öka kunskaperna om och insikterna i det extremistiska material som sprids på nätet.

Utöka kunskaperna om vilket slags material unga möter på nätet

- Som stöd för de nya läroplansgrunderna för gymnasiet har utarbetats stödmaterial för alla läroämnena och för omfattande kunskaper, med fokus på medielitteracitet. För livsåskådningsämnena har tagits fram stödmaterial på finska om språk-, livsåskådnings- och kulturmedvetenhet i undervisningen i livsåskådningskunskap.
- Ungdomsarbetsarnas förmåga att identifiera våldsbejakande radikalering på nätet har stärkts genom Rädda Barnen rf:s projekt RadicalWeb. Per utgången av år 2020 har Rädda Barnen ordnat fem utbildningar för ungdomsarbetare. Utbildningarna fokuserar också på våldsbejakande radikalering på nätet och de sätt på vilka extremgrupper riktar sitt budskap till unga.

Stärka myndigheters förmåga och möjlighet att effektivt bekämpa och avlägsna terroristisk propaganda och straffbar hatretorik på nätet genom att effektivt utnyttja de möjligheter som den gällande lagstiftningen erbjuder, stärka verksamheten hos den riksomfattande VIPU-gruppen, som arbetar i anslutning till Polisnärheten i Helsingfors, och Centralkriminalpolisens verksamhet samt polisverksamheten på sociala medier

- Man har fokuserat på spridning av straffbar hatretorik och polisen har också haft en kommunikationskampanj om temat. Den centraliserade gruppen för motarbetande av hatretorik som verkar vid Polisnärheten i Helsingfors lades ner som en separat funktion och integrerades i polisnärhetens övriga verksamheter. Enligt en rapport som publicerades i november 2020 förekom hatbrott år 2019 i samma omfattning som året innan, medan straffbar hatretorik hade tilltagit. Antalet fall av hets mot folkgrupp som kommit till polisens kännedom hade tredubblats, vilket visar att nedläggningen av hatretorikgruppen inte har påverkat polisens verksamhet och utredningar. En av indikatorerna i Polisstyrelsens resultatavtal är antal hatbrott som polisen uppdagat. Syftet är att polisen mer aktivt och på eget initiativ ska avslöja hatbrott och straffbar hatretorik. Polisstyrelsen understöder det lagförslag som bereds på justitieministeriet enligt vilket kön ska läggas till som hatmotiv. På detta sätt vill man i synnerhet komma åt hatbrott mot kvinnor.

- På grund av coronapandemin och andra oavslutade projekt i anslutning till temat har inrikesministeriet inte sammankallat någon expertgrupp för att bereda ärendet. Avsikten är att göra det under 2021.

Beakta främjandet av dialogen mellan kulturer och förebyggandet av hatretorik i de understöd som Centret för konstfrämjande beviljar och som anvisas verksamheter för kulturell mångfald och mot rasism

- År 2020 tilldelade UKM/Centret för konstfrämjande sammanlagt 53 sammanlutningar ett belopp på totalt 625 000 euro för främjande av verksamhet för kulturell mångfald och mot rasism.

Delta i internationellt samarbete för att motverka terroristisk propaganda och straffbar hatretorik på nätet samt vidta de åtgärder som krävs med anledning av kommissionens förslag gällande avlägsnande av terroristisk propaganda på nätet, ifall förslaget godkänns

- EU-kommissionens förslag till förordning om förhindrande av spridning av terrorisminnehåll online (TCO) godkändes i slutet av år 2020. Inrikesministeriet har haft hand om den nationella beredningen med stöd av de övriga ministerierna och Centralkriminalpolisen.
- Kommissionen förbereder för närvarande ett förslag till lag om digitala tjänster (Digital Services Act) som ska bland annat föreskriva om internetplattformarnas ansvar. Centrala punkter i förslaget är användarsäkerheten online, reglering av plattformarnas ansvar som serviceleverantörer, problem förknippade med plattformarnas grindvaksroll, utmaningarna med plattformsarbetare, förvaltnings- och myndighetsövervakning i en plattformsekonomi samt andra problem, som onlinemarknadsföring och smarta kontrakt.

Verkställa föresatsen i statsminister Marins regeringsprogram enligt vilken sådana förvaltningsövergripande åtgärder ska vidtas med vilka man i högre grad än i dag systematiskt ingriper i sådana trakasserier, hot eller drev, som hotar yttrandefriheten, myndighetsverksamheten, forskningen och informationsförmedlingen

- Inrikesministeriet tillsatte den 20 maj 2020 en arbetsgrupp för att utarbeta förslag till effektivare åtgärder mot riktade trakasserier. Arbetsgruppen publicerade sin rapport den 11 februari 2021. I rapportens kontext avses med riktade trakasserier en situation där en person blir föremål för drev och uthängd

i offentligheten på grund av sitt arbete eller sin position, men det egentliga syftet är att påverka samhällsinstitutionerna och människors förtroende för dem. Arbetsgruppen skulle utreda omfattningen av dylika trakasserier och lämna rekommendationer om hur polisen i sin verksamhet bättre kan tillgoda offrets rättigheter samt om bättre hänvisning till stödtjänster för offren. Arbetsgruppen formulerade också en definition av *riktade trakasserier*, i samarbete med flera förvaltningsområden.

- Justitieministeriet har berett en regeringens proposition till ändring av strafflagen. Bestämmelsen om åtalsrätt för olaga hot ändras enligt förslaget så att gärningen hör under allmänt åtal, om olaga hot riktas mot en person på grund av personens arbetsuppgift och gärningsmannen inte hör till arbetsplatsens personal. Åklagaren får väcka åtal för olaga hot även om gärningen har riktat sig mot en person på grund av personens offentliga förtroendeuppdrag. Lagen ska också gälla frilansare. Lagen avses träda i kraft hösten 2021.
- Statsrådet tillsatte Mika Ilman att utreda lagstiftningen om riktade trakasserier. Rapporten "Järjestelmällinen häirintä ja maalittaminen. lainsäädännön arviointia"⁷ publicerades den 3 december 2020.

Vidta effektiviserade åtgärder mot hatretorik och nätmobbning

- De åtgärder mot hatretorik som ålagts inrikesministeriet, justitieministeriet och undervisnings- och kulturministeriet redovisas i en sammanfattning med vilken genomförandet av åtgärderna följs upp regelbundet. Åtgärderna omfattar arbetsgruppernas och forskningsprojektens rekommendationer och förslag. Vid utgången av 2020 fanns det 64 aktiva åtgärder.
- Justitieministeriet leder genomförandet av EU-projektet "Fakta mot hat" och inleder i början av år 2021 EU-projektet "Capable". Bägge projekten innehåller åtgärder för effektivare insatser mot hatretorik och hatbrott. I det senare projektet ingår dessutom ett pilotförsök med ett centrum mot hatretorik.

7 Statsrådets utredning 2020:3.

2.4.3 Åtgärder enligt åtgärdsprogrammet som inte avancerade under 2020

Utöka myndigheters och företags samarbete i syfte att förbättra myndigheters, föräldrars och företags kunskaper om hur terroristorganisationer och extremistiska aktörer utnyttjar dataspel och mobilappar för kommunikation och nätverkande

Genom samarbete med EU/RAN har man samlat information om våldsbejakande extremgruppers användning av dataspel och mobilappar för rekrytering och spridning av våldsbejakande ideologier. Utifrån informationen utformas praktiska åtgärder som genomförs nationellt åren 2021–2023.

2.5 Främja religiösa samfunds säkerhet och deltagande i förebyggandet av våldsbejakande radikaliserings och extremism

2.5.1 Mål

- Att utöka säkerheten och krisberedskapen i religiösa samfunds lokaler liksom religiösa samfundsmedlemmars säkerhet och trygghetskänsla genom att effektivisera undersökningen av hatbrott inklusive hatretorik som uppfyller brottsrekvisiten.
- Att stärka religiösa samfunds förmåga och möjligheter att delta i förebyggandet av våldsbejakande radikaliserings och extremism genom att utöka samarbetet och kompetensen i fråga om förebyggandet av våldsbejakande extremism samt bekämpa polarisering och effekterna av hatretorik.
- Att utöka förtroendet och samarbetet mellan myndigheter, religiösa samfund, i synnerhet kvinnorna i samfunden, och organisationer. Målet är att säkerställa att information om förebyggande av våldsbejakande extremism, befintliga tjänster och möjligheter att få stöd när individer och familjer i utsatt ställning eller i behov av stöd.
- Att förbättra religionslitteracitet och kännedomen om samfundens roll som lokal samarbetspartner och brobyggare hos de myndigheter som arbetar tillsammans med religiösa samfund.

2.5.2 Genomförda åtgärder 2020

Utreda hoten mot religiösa samfunds lokaler och genomföra utbildning som förbättrar samfundens beredskap för säkerhetsshot och kriser

- Inrikesministeriet tillsatte den 20 juni 2020 en arbetsgrupp för att utreda säkerheten i religiösa samfunds lokaler och lämna förslag om hur säkerheten kan förbättras. Arbetsgruppen granskar frågor kring säkerheten i samtliga religiösa samfund men prioriterar muslimska samfunds och judiska församlingars lokaler, på grund av bland annat det internationella läget och de ökade hotbilderna mot dessa. Arbetsgruppens mandatperiod löper ut den 31 maj 2021. Arbetsgruppen har genomfört en förfrågan om hotbilder och ska analysera resultaten i början av 2021. Arbetet fortsätter sedan utifrån resultaten i enlighet med arbetsgruppens mandat. Inrikesministeriet har tecknat ett samarbetsavtal med Helsingfors universitet om två examensarbeten.

Utreda hur förfarandena i anslutning till finansieringen av religiösa samfunds (exkl. evangelisk-lutherska kyrkan i Finland) säkerhetsåtgärder bör revideras med beaktande av den höjda hotnivån

- Inrikesministeriet beredde i samråd med undervisnings- och kulturministeriet ett förslag till regeringens ramberedning våren 2020 om ett anslag för religiösa samfunds säkerhetshöjande åtgärder. Finansieringen skulle beviljas enligt kriterier kopplade till utvecklingen av säkerhetsläget och hotbilden. Förslaget förkastades.
- Undervisnings- och kulturministeriet/Planen för de offentliga finanserna 2021–2023 innehåller 150 000 euro per år för att förbättra säkerheten för den judiska församlingen i Helsingfors. Regeringen har i budgetpropositionen för 2021 föreslagit ett ytterligare anslag på 150 000 euro för att förbättra säkerheten för den judiska församlingen i Helsingfors, varmed församlingen beviljas sammanlagt 300 000 euro år 2021.
- En arbetsgrupp som inrikesministeriet tillsatte den 20 juni 2020 ska granska finansieringen av de religiösa samfundens säkerhetsåtgärder och lämna utvecklingsförslag.

Förbättra religiösa samfunds kunskaper i fråga om vad som händer efter att en polisanmälan om ett hatbrott gjorts och hur behandlingen av ärendet framskrider från polisen via åklagaren till domstolen

- Polisen har inom sitt förebyggande arbete ökat samfundens kunskaper om vad som händer efter en polisanmälan om ett hatbrott. Coronarestriktionerna har fördröjt genomförandet.

Ordna fortbildning för imamer och religiösa samfunds ansvarspersoner

- Inrikesministeriet deltog i december 2019 i en studieresa till Berlin som EU-kommissionen organiserade. Under resan fick man ta del av hur utbildning för imamer i Tyskland tillhandahålls av både samfund och universitet samt hur bland annat utbildningen av socialarbetare har ordnats. Inrikesministeriet och DIAK förhandlade våren 2020 om att ordna fortbildning. Beredningen avbröts på grund av coronapandemin.
- Ett seminarium om språk-, livsåskådnings- och kulturmedveten undervisning, som Utbildningsstyrelsen ska ordna, har på grund av coronapandemin senarelagts till hösten 2021. Om pandemiläget fortsätter kommer evenemanget eventuellt att ordnas som ett webinarium.
- Organisationerna och samfunden har förslag och planer för ordnande av utbildning för imamer och samfundens ansvarspersoner, men det har ofta visat sig vara svårt att få finansiering för utbildningen.

Utöka växelverkan och diskussionen mellan religiösa samfund

- Mahdin Nuoret ry:s kampanj Stand4Hussain genomfördes på grund av coronapandemin virtuellt i form av en video som stärker kunskaperna om shi-islam och undanröjer fördomar.
- Mahdin Nuoret ry skapade tillsammans med Nuoret Muslimit ry ett gemensamt poddavsnitt om betydelsen av samhörighet. Dessutom spred man vid tidpunkten för den avslutande högtiden i ramadan en video, där olika religiösa samfund skickar sin hälsning med anledning av eid al-fitr och betonar betydelsen av samhörighet. Dessutom lanserades en utmaning på sociala medier som uppmanade ungdomarna att hitta på idéer med vilka de kan stärka samhörigheten.

- På kvinnodagen delade Mahdin Nuoret ry tillsammans med ungdomarna ut rosor på Revalsplanen för att på detta sätt skapa positiva möten och bygga broar mellan muslimer och den infödda befolkningen.

Utöka växelverkan och dialogen mellan myndigheter och religiösa samfund genom att regelbundet ordna rundabordssamtal om aktuella och viktiga teman

- Inga samtal har ordnats på grund av coronapandemin. Den arbetsgrupp som inrikesministeriet tillsatte den 20 juni 2020 för att kartlägga hoten mot religiösa samfunds säkerhet och lägga fram förbättringar för säkerheten har på sina sammanträden fört diskussioner med samfunden. I gruppen medverkar representanter för de religiösa samfunden och för myndigheterna.

Utöka religiösa samfunds deltagande i lokalt samarbete genom att genomföra rekommendationerna i inrikesministeriets rapport "Observationer om kontaktytan till hänvisning till service och rekommendationer om hur verksamheten kan utvecklas" 2019:17

- Projektet Reach Out 3 lanserades med stöd från Fonden för inre säkerhet år 2020. Ett av målen för projektet är att implementera den modell för hänvisning till tjänster som beskrivs i rapporten. Man har planerat en utbildning om servicehänvisning för samfundscoacher och tog fram innehåll för utbildningen under 2020. Utbildningen genomförs digitalt i samarbete med projektets styrgrupp och de lokala nätverken i början av år 2021.
- Städerna har beaktat de förslag som lagts fram i rapporten då de utvecklat hänvisning till tjänster och samarbetet i anslutning till detta.

Stärka religiösa samfunds kunskaper genom att ordna utbildning om förebyggande av våldsbejakande extremism, polarisering och bekämpande av effekterna av hatretorik

- Kyrkans Utlandshjälp och Fredsförmedlingsnätverket deltog år 2020 i en arbetsgrupp som inrikesministeriet tillsatt för att kartlägga hoten mot religiösa samfunds lokaler och lägga fram förslag om att förbättra säkerheten. Detta fortsätter år 2021. Kyrkans Utlandshjälp deltog också i en internationell workshop den 23 oktober 2020 inom EU-projektet "Fakta mot hat" som motarbetar våldsbejakande extremism och hatretorik. I enlighet med finansieringsbeslutet genomförs åtgärden inte som utbildning inom Reach Out 3. Man kommer att ansöka om särskild finansiering för åtgärden år 2021.

Ordna utbildning i religionslitteracitet för myndigheter som arbetar med religiösa samfund och stärka deras kunskaper och kännedom om samfundens roll som lokal samarbetspartner och brobyggare

- Kyrkans Utlandshjälp utarbetade ett e-utbildningspaket med sex moduler. Inom ramen av genomförandet av det nationella åtgärdsprogrammet beställde inrikesministeriet, enligt rekommendation av den nationella samarbetsgruppen, tre moduler som ett pilotförsök för utbildning av myndigheter som arbetar med religiösa samfund. Planeringen och produktionen genomfördes under hösten med finansiering från inrikesministeriet. Pilotförsöket kommer att implementeras i samarbete med inrikesministeriet år 2021.
- Publikationen "The Challenges of Religious Literacy. The Case of Finland" publicerades år 2020. I den redogörs för den finländska modellen och verksamheten för samarbetet med de religiösa samfunden.

2.5.3 Åtgärder enligt åtgärdsprogrammet som inte avancerade under 2020

Utöka den forskningsbaserade kunskapen i fråga om muslimska samfunds bekymmer och behov i anslutning till våldsbejakande radikaliserings och säkerhet

- Genomförandet av åtgärden beaktas vid beredningen av forskningsprojekten inför år 2022.

2.6 Beakta könsaspekten vid förebyggandet av våldsbejakande radikaliserings och extremism

2.6.1 Mål

- Att förbättra kunskaperna och medvetenheten om hur våldsbejakande radikaliserings och extremism påverkar flickor och kvinnor i Finland och vad man kan göra för att stödja kvinnor och flickor i situationer där de blir föremål för våldsbejakande extremistiska gruppers verksamhet eller hamnar under deras inflytande.

- Att förbättra kunskaperna om faktorer som stödjer förebyggande och om de motiv som leder till att flickor och kvinnor radikaliseras och ansluter sig till våldsbejakande extremistiska grupper.
- Att stärka kvinnors och flickors deltagande i förebyggandet av våldsbejakande radikalisering.

2.6.2 Genomförda åtgärder 2020

Genomföra en undersökning om flickor och kvinnor i våldsbejakande extrema rörelser i Finland

- Undersökningen genomförs år 2021.

Stärka unga kvinnors deltagande i planeringen och genomförandet av åtgärder för att förebygga våldsbejakande radikalisering

- Unga kvinnors deltagande i planeringen och genomförandet av förebyggande åtgärder har främjats och understötts på flera olika sätt, bland annat med ett rundabordssamtal den 11 december 2020.
- Misogyni och incel-ideologi har påtalats ofta i diskussionerna med unga kvinnor och de kommer att tas i beaktande i arbetet mot våldsbejakande radikalisering och extremism.

2.7 Förebygga radikalisering i fängelser och minska hoten i anslutning till frigivna fångar

2.7.1 Mål

- Att identifiera fångar som radikaliserats, personer som radikaliserar andra fångar, fångar som löper risk att radikaliseras och samhällspåföljds klienter.
- Att sätta stopp för radikaliserarna.
- Att rikta åtgärder som förebygger radikalisering till personer som löper risk att radikaliseras.

- Att rikta rehabiliterande åtgärder till alla som visar tecken på våldsbejakande radikaliserings.
- Rikta åtgärder till dem som frigges villkorligt från fängelset och ställs under övervakning, i syfte att minska det terroristhot som eventuellt hänför sig till dem.
- Att identifiera våldsbejakande radikaliserings i ett tidigt skede och hänvisa dessa personer vidare inom hälso- och sjukvården för fångar.

2.7.2 Genomförda åtgärder 2020

Säkerställa att det lokala myndighetssamarbetet och informationsutbytet är regelbundet och fortlöpande och att regionala möten ordnas vid behov.

- De regelbundna mötena för ledningen som fastställs i åtgärdsprogrammet har inte genomförts. År 2020 hölls sammanlagt 18 regelbundna möten mellan lokala myndigheter. Till följd av coronapandemin har det ordnats betydligt färre möten och på grund av informationssäkerheten är det inte möjligt att hålla alla möten på distans. Polisen har deltagit i det lokala samarbetet och utvecklingen av informationsutbytet. Gällande informationsutbyte kommer en förestående ändring av brottspåföljdslagstiftningen att göra det möjligt för polisen att under vissa omständigheter på eget initiativ lämna ut information.

Säkerställa utbildning och kompetens. Förebyggandet av våldsbejakande radikaliserings i fängelserna och verksamheten med frigivna fångar förutsätter att personalen erbjuds tillräcklig och regelbunden utbildning om saken

- År 2020 ordnades sammanlagt tio utbildningar om temat. Utbildningarna påverkades av coronapandemin; under normala förhållanden skulle antalet vara större. En del av utbildningarna hölls på distans.

Identifiera radikaliserings- och i detta syfte följa målpersoner och målgrupper. Målpersonerna kan vara fängelse-, livstids-, rannsaktions- och bötesfångar samt samhällspåföljds klienter

- Alla enheter har en namngiven kontaktperson. Med hjälp av kontaktpersonens verksamhet kan man utveckla samarbetet och informationsförmedlingen mellan enheterna och planerna på regioncentret.

Rapportera observationer av våldsbejakande radikaliserings- och extremism. Brottsförklaringsmyndighetens tjänstemän meddelar orosmoment som de upptäcker till de tjänstemän som ansvarar för behandling av informationen i fråga i anslutning till identifiering av radikaliserings- och extremism. Observationerna kan gälla till exempel enskilda personers uppträdande, atmosfären på en boendeavdelning eller innehavd egendom.

- Rapporteringsaktiviteten höjs genom att påminna personalen om detta bland annat i samband med utbildningar. Erfarenheterna visar att enheterna har låg rapporteringsströskel. Samtliga observationer för återkoppling och eventuella handlingsrekommendationer.

Främja tidigt förebyggande av radikaliserings- och extremism genom närarbete tillsammans med klienterna där man förhåller sig respektfullt och kultursensitivt till människor med olika kulturell och religiös bakgrund.

- Kultursensitivitet ingår i utbildningarna.

Dynamisk säkerhet och fortlöpande växelverkan med klienterna. Dessa spelar en betydande roll för att identifiera och förebygga radikaliserings- och extremism. Aktivt närarbete bedrivs med klienter och dömda i syfte att hjälpa myndigheterna att identifiera eventuella förändringar i en persons uppträdande och stödja hen att frigöra sig från extrema ideologier.

- Dynamisk säkerhet och växelverkan har varit centrala inslag i utbildningarna.

Arbeta med radikaliserade och radikaliserare. Om en person antas ha radikaliserats eller löpa risk för att radikaliserats, bedöms hans situation och det riktas individuella åtgärder till hen för att bryta radikaliseringsutvecklingen

- Det görs en individuell bedömning med åtgärdsrekommendationer i varje enskilt fall. Fångarna placeras vid behov och om möjligt med beaktande

av risken för radikalisering. Arbetet är fortlöpande. Man träffar klienter och hänvisar dem vidare på ett multiprofessionellt sätt inom organisationen. På grund av coronapandemin har man inte träffat klienter lika ofta som tidigare. Man har kartlagt organisationer som arbetar med våldsbejakande radikalisering och utrett möjligheter till samarbete.

Fredagsböner i fängelserna. Enligt 11 kap. 3 § i fängelselagen (767/2005) ska gudstjänster, andaktsstunder och andra religiösa sammankomster i mån av möjlighet enligt fångarnas behov ordnas i ett fängelse. Fångarna ska ges möjlighet att träffa en själavårdare eller annan företrädare för det egna trossamfundet. I ett fängelse ska det finnas rum som lämpar sig för religionsutövning. Utövandet av kristendom i fängelserna är i huvudsak tryggt och i en del fängelser finns fängelsepräster som hör till Brottspåföljdsmyndighetens personal. Muslimska fångars möjligheter att utöva sin religion är inte alltid tillräckliga. Det är också en utmaning att säkerställa att de imamer som besöker fängelserna företräder huvudströmningarna inom islam och inte sprider en tolkning som uppviglar till våld. Förfaranden utvecklas för att förbättra muslimska fångars rätt att utöva sin religion och för att säkerställa att de imamer som besöker fängelserna företräder huvudströmningarna inom islam.

- På en del områden och i en del enheter har man nått framsteg, men största delen av enheter har inte möjlighet att ordna fredagsbön för muslimska fångar. Verksamheten har inte framskridit enligt plan.

Utarbeta en guide eller handbok för att främja jämlikheten vid verkställigheten av fängelsestraff särskilt med tanke på muslimska fångar.

- Guiden är fortfarande inte klar och har därför inte tillställts Brottspåföljdsverket för godkännande.

Erbjuda fångar som löper risk att radikaliserats alternativ, exempelvis metoder för självutveckling, vilkas syfte är att hjälpa dem frigöra sig från faktorer som underhåller radikalisering.

- Det förebyggande arbetet i fängelserna fokuserar på självutvecklande aktivisering av individen eller verksamhet enligt målen i planen för strafftiden, till exempel hantering av våldsbeteende. Målen i planerna för strafftiden läggs dock i princip inte upp med tanke på att fången ska kunna frigöra sig från våldsbejakande radikalisering, om detta inte ses som befogat. Målen

stödjer färdigheter för ett liv utan brott i allmänhet och främjar anpassning till samhället.

Hälso- och sjukvården för fångar identifierar tecken på radikaliserings som upptäcks i samband med den normala verksamheten och kan hänvisa personerna vidare på ett ändamålsenligt sätt

- Identifiering av våldsbejakande radikaliserings har främjats under år 2020 genom att ordna en utbildning för enheterna inom hälso- och sjukvården för fångar.

Förberedelserna för frigivning inleds innan en fånge frigives. Frigivningen planeras i enlighet med den lagstadgade frigivningsplanen. Planen omfattar bland annat boende, utbildning, arbetsplats och familjesituation. För kommunen är det viktigt att få information om våldsbejakande radikaliserade fångar som frigives för att kunna planera stödåtgärder. I vissa fall frigives fångar till förläggningar eller förvarsenheter. När det gäller våldsbejakande radikaliserade fångar spelar stödåtgärder en central roll, för utan dem kan en person söka sig till samma sociala nätverk som hen frekventerade före fängelsetiden. Personen kan ha radikaliserats genom dessa personer eller hen kan själv vara en radikaliserare.

- För varje fånge som frigives upprättas en frigivningsplan. Den lokala polisen informeras om den frigivna fången. Man samarbetar med kommunerna och Migrationsverket och förmedlar information i den omfattning som lagen tillåter.

När en fånge som identifierats som våldsbejakande radikaliserad frigives lämnar Brottsförmyndigheten uppgifter om hen till Centralkriminalpolisen, Skyddspolisen och polisförmyndigheten i den frigivna fångens hemkommun. Vid varje polisförmyndighet ordnas nödvändigt myndighetssamarbete så att den frigivna personens situation kan bedömas och följas på ett mångsidigt sätt.

- Brottsförmyndigheten lämnar uppgifter om fångar som identifierats som våldsbejakande radikaliserade.

Utveckla lagstiftningen om informationsutbytet så att Migrationsverket när det fattar beslut förfogar över och har tillgång till relevant information för beslutet. Migrationsverket fattar beslut om uppehållstillstånd och beviljande av medborgarskap till frigivna fångar.

För närvarande kan man lämna ut uppgifter från säkerhetsregistret endast till polisen, huvudstaben, Tullen och gränsbevakningsväsendet. Brottspåföljdsmyndigheterna kan inte på eget initiativ lämna ut uppgifter från säkerhetsregistret till Migrationsverket. Lagstiftningen bör ses över till denna del, så att det blir möjligt att lämna ut dessa uppgifter till Migrationsverket. Detta förutsätter också att Migrationsverkets anställda utbildas i behandling av sekretessbelagda uppgifter

- IM fogade förslaget till sammanställningen för en reform av antiterrorismlagstiftningen, som regeringen behandlade i slutet av år 2019. Ärendet har inte avancerat.

Säkerställa att kommunen har tillräckliga uppgifter för att ordna tjänster för personer som frigges från fängelset och som identifierats som personer med risk för våldsbejakande radikaliserings. Enligt social- och hälsovårdsministeriet kan 35 § i socialvårdslagen tillämpas i situationer där en fullvuxen person återvänder till kommunen från stridszonerna i Syrien och Irak. Det utreds om de kommunala myndigheterna med stöd av 35 § i socialvårdslagen kan underrättas om personer som frigges från fängelset och som är förknippade med risk för våldsbejakande radikaliserings så att detta kan beaktas i servicebehoven.

- Brottspåföljdsmyndigheten har inte utrett om det är möjligt att lämna ut uppgifter med stöd av 35 § i socialvårdslagen.
- I framtiden är det möjligt att det till kommunen flyttar personer och familjer som vistats i stridszonerna i Syrien och Irak och som därefter avtjänat ett fängelsestraff. Kommunerna stöds av en modell som tagits fram under ledning av social- och hälsovårdsministeriet för multiprofessionellt och långvarigt stöd till barn och deras familjer som återvänder från stridszoner. Huvudstadsregionens kompetenscentrum inom det sociala området Socca ger ut handledningen i början av år 2021.

2.8 Utveckla utbildningen och kompetensen

2.8.1 Mål

- Att ordna regelbundet utbildning om förebyggande av våldsbejakande radikaliserings för myndigheter och andra som deltar i arbetet.
- Att ange mål och prioriteringar för utbildningen och ordna utbildning både nationellt och för olika sektorer.

- Att i samband med annan utbildning på ett ändamålsenligt sätt ta upp förebyggande av våldsbejakande radikalisering.

2.8.2 Genomförda åtgärder 2020

Stärka målen och prioriteringarna för utbildningen i samband med den genomförandeplan som utarbetas årligen för det nationella åtgärdsprogrammet

- När man utarbetade genomförandeplanen år 2020 hade man inte tillgång till centraliserad finansiering för utbildning och det var inte möjligt att lägga upp en plan för utbildningen. Regeringen har anvisat finansiering för genomförande av åtgärdsprogrammet för åren 2021–2023 och den verksamhet som fastställs i målet kommer att inledas år 2021.

Varje år utarbeta en plan för den riksomfattande utbildningen och försöka få centraliserad finansiering för genomförandet

- Regeringen har anvisat finansiering för genomförandet av åtgärdsprogrammet åren 2021–2023. En plan för utbildningen utarbetas framöver varje år.
- Justitieministeriet utlyste i början av år 2020 nationella statsunderstöd för "Specialunderstöd till verksamhet som stöder förebyggande av våldsbejakande radikalisering". Det utlysta beloppet på 200 000 euro delades ut till fyra projekt. Utlysningen för 2021 ordnades i oktober–november 2020 och resultaten offentliggörs i januari 2021.

Se till att olika sektorer årligen ordnar målinriktad och planmässig utbildning i anslutning till förebyggandet av våldsbejakande radikalisering och finansierar utbildningen

- Med finansiering från inrikesministeriet ordnades hösten 2020 en förvaltningsövergripande utbildning för poliser, ungdomsarbetare och läroanstaltspersonal om våldsbejakande radikalisering och förebyggande av den. Cirka 200 experter deltog i utbildningen som fick mycket god respons.
- År 2020 finansierade inrikesministeriet ett utbildningspilotförsök om islamiska samfund i Europa och islamska kulturen och sederna i vardagen. Försöket genomfördes av Kyrkans Utlandshjälp. I försöket ingick ett utbildningspaket med tre 20-minuters animerade videopresentationer om hur islam i Europa

har organiserat sig, på vilket sätt organisationerna har förändrats under de fem senaste årtiondena och hur religiös auktoritet byggs upp i Västeuropa i internets tidevarv. Avsikten med utbildningspaketet var att främja samarbetet mellan myndigheterna och de islamska samfundet genom att stärka myndigheternas kunskaper om faktorer som påverkar samarbetet och är avgörande för ett lyckat samarbete.

- Åbo yrkeshögskola ordnade tre utbildningar för sina anställda om förebyggande av extremism och radikaliserings.
- Brottsförklaringsmyndigheten har utbildat sina och fängelsevårdens anställda samt intressenter om fenomenet och hur det kan identifieras.

Delta i utbildning som EU:s nätverk för kunskapsspridning om radikaliserings (RAN) ordnar för medlemsländernas representanter

- Milla Perukangas från Kyrkans Utlandshjälp i gruppen "RAN Families, Youth and Social" och Anneli Portman i gruppen "RAN Local Authorities" leder sina respektive underarbetsgrupper inom RAN. Perukangas och Portman är också medlemmar i den nationella samarbetsgruppen för förebyggande av våldsbekämpande radikaliserings och extremism, varigenom de stärker kopplingen mellan RAN och de nationella insatserna.
- Finländska experter har deltagit i kommissionens och medlemsländernas projektbaserade samarbete (Project Based Collaborations, PBC). År 2020 deltog Finland i följande projekt: "National support to the local level, Right-wing extremism" (delat ledarskap med Sverige), "Improving Member States' capacity to prevent the promotion of extremist ideologies in supplementary schools, denominational schools and home-schooling" och "Risk assessment tools in prison".
- Nuorten Muslimien Foorumi (NMF) i Åbo deltog i möten inom EU:s nätverk för kunskapsspridning om radikaliserings (EU Radicalisation Awareness Network, RAN). NMF är medlem i arbetsgrupperna "RAN Youth, Families & Communities" och "RAN Youth".
- Experter från Utbildningsstyrelsen har deltagit i följande utbildningar inom RAN: Studiebesök till Australien den 23–24 september 2020, "Conspiracy myths and violent extremism" den 7 december 2020, "An update on Islamist extremism and implications for P/CVE" den 19 november 2020, RAN Youth &

Educaions möte "Youth isolation – how to get them out of it?" den 26–27 november 2020 samt flera utbildningar om förebyggande av antisemitism.

- Rädda Barnen rf har deltagit i arbetsgruppsmöten för RAN LOCAL och RAN Youth.
- Representanter för Polisstyrelsen har deltagit i RAN:s tillställningar om hotbedömningar och våldsbejakande extremhögern.
- Finländska experter har haft bättre möjligheter än tidigare att delta i RAN:s seminarier då antalet deltagare på grund av coronapandemin inte har begränsats på samma sätt som normalt.

2.9 Förebygga våldsbejakande radikaliserings och extremism inom social- och hälsovården

2.9.1 Mål

- Att yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården kan hjälpa personer som väcker oro individuellt och rätttidigt med hjälp av metoder som utvecklats på den egna arbetsplatsen och i branschen tillsammans med andra yrkesutbildade personer eller genom att hänvisa klienterna till andra tjänster.
- Att de yrkesutbildade personerna stärker känslan av delaktighet hos personer som väcker oro, så att individens funktionsförmåga stärks i stället för känslan av marginalisering.
- Att öka både personens och hans närståendes liksom hela samhällets säkerhet.

2.9.2 Genomförda åtgärder 2020

Experter inom social- och hälsovården arbetar tillsammans med en radikaliserad person eller en person som löper risk att radikaliseras

- En yrkesutbildad person inom social- och hälsovården som möter en radikaliserad person eller en person som löper risk att radikaliseras ska först ta reda på om det finns tecken på eller uppvisning till våldsamma gärningar i

det aktuella fallet. Om hot om våld eller uppvigling till våld har upptäckts ska man först utreda om det är möjligt att hjälpa personen i fråga eller hans närstående med metoder som används i det egna arbetet eller på den egna arbetsplatsen eller om personen i fråga bör hänvisas vidare till andra myndigheters tjänster. Dessutom ska man utreda vilka aktörer som bör underrättas om en eventuell identifiering och hur. Yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården har rätt att trots tystnadsplikten lämna polisen uppgifter som är nödvändiga för att bedöma hot mot liv eller hälsa och för att förhindra en hotande gärning.

- Social- och hälsoväsendet har utfärdat anvisningar om utlämnande av uppgifter till polisen.
- De multiprofessionella Ankargrupperna som verkar i samband med polisinsättningarna har egna anvisningar.

Stärka delaktigheten i social- och hälsovårdstjänsterna

- I det förebyggande och delaktighetsstärkande arbetet är multiprofessionellt och sektorsövergripande arbete viktigt. Social- och hälsovårdsaktörer deltar i Ankarverksamheten. Navigatorn och arbetskraftsservicen stödjer integrationen i samhället. Behandling av psykisk ohälsa stödjer förebyggandet av våldsbejakande extremism. Det bör emellertid påpekas att extremism inte är en psykisk störning, och att våldsbejakande extremistiska idéer inte hör ihop med psykisk ohälsa.
- Social- och hälsovårdsministeriet genomför programmet "En barndom utan våld" och främjar multiprofessionellt samarbete. Genomförandet av programmet för utveckling av barn- och familjetjänster och utvecklingen av familjecentraler fortsätter i landskapen. Målet för programmet är att stärka det tidiga stödet till och välbefinnandet hos barn, unga och familjer, stoppa den ökande ojämlikheten samt trygga multiprofessionella tjänster för barn i behov av särskilt stöd. Syftet med utvecklingsarbetet är att bygga upp sektorsövergripande servicestrukturer med vilka man i ett så tidigt skede som möjligt kan ingripa i ökat stödbehov och försämrade förutsättningar för delaktighet hos barn, unga och familjer. Social- och hälsovårdstjänster införs på skolor och läroanstalter samt mentalvården och missbrukarvården inom elevhälsan stärks. Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster genomförs inom programmet Framtidens social- och hälsocentral samt genom statsunderstödsprojekt för sektorsövergripande utveckling av barnskyddet.

Förebygga barns och ungdomars våldsbejakande radikaliserings

- De viktigaste aktörerna i det förebyggande arbetet är barnets egen omvärld, såsom småbarnspedagogiken och skolan. Inom hälso- och sjukvården stödjer rådgivningsbyråerna och familjecentren småbarnspedagogiken. I skolorna finns elevhälsan och skolhälsovården, på tredje stadiet studerandehälsovården och studerandevården. Om ett barn eller en ung person misstänks lida av psykisk ohälsa, kan hen hänvisas till noggrannare utredningar inom den specialiserade sjukvården. Ungefär 20–25 procent av de unga lider av psykisk ohälsa som bör behandlas när man vill förbättra en persons funktionsförmåga i sin sociala kontext och i samhället.
- Genomförandet av programmet Framtidens social- och hälsocentral framskrider. Utbildningarna om och införandet av evidensbaserade metoder inom studerandevården har inletts på alla samarbetsområden. Metoderna är avsedda att stödja barn och unga som lider av depression och ångest i skol- och studiemiljön. Familjecentren utvecklas genom att förbättra tillgången till lågtröskeltjänster för stöd för barns, ungas och familjers vardag vid mental ohälsa och missbruksproblem. Det finns planer på att införa stöd för spridningen av dessa metoder på kompetens- och stödcentren.
- Inom programmet för utveckling av barn- och familjetjänster byggs upp samarbete med bildningsväsendet och med programmet Utbildning för alla, som hör till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde. Programmet Utbildning för alla ska bland annat främja inkludering och jämlikhet inom utbildningen samt motarbeta segregering. Genom programmet stärks förutsättningarna för lärande och övergångarna inom utbildning för barn och unga med invandrarbakgrund. De multiprofessionella utvecklings- och samarbetsnätverken för krävande särskilt stöd arbetar lokalt med att sammanföra yrkesutbildade från olika professioner samt matcha resurserna inom krävande särskilt stöd med de barn och unga som behöver sådant stöd. Nätverken har ett nära samarbete med kompetens- och stödcentren.
- Införandet och genomförandet av strategin för psykisk hälsa stödjer målen och åtgärderna för förebyggande av våldsbejakande radikaliserings och extremism.
- I Finland är barns och ungas radikaliserings ett nytt fenomen för myndigheterna, och det finns inte heller internationella forskningsrön om användningen av olika metoder i vården av dessa barn och unga. Vårdprincipen är densamma som för vuxna. Det sociala stödet till barnet, den unga och

familjen inverkar på uppväxtmiljön. Vid behov riktas öppenvårdsåtgärder inom socialvården eller barnskyddet till familjen. Barnet eller den unga kan också om situationen så kräver placeras i en lämplig uppväxtmiljö, så att hen i denna miljö och vid behov även med hjälp av annat stöd kan frigöra sig från de våldsbejakande tankarna och aktiviteterna.

- Social- och hälsovårdsministeriet har anvisat 5,8 miljoner euro till utveckling av det multiprofessionella barnskyddet åren 2020–2022, i syfte att stärka samarbetet mellan barnskyddet och mental- och missbrukarvården. I slutrapporten av arbetsgruppen för reformen av krävande vård utom hemmet (Social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2020:28) föreslås att innehållet i, syftet med och organiseringen av krävande vård utom hemmet ska regleras genom lag, vilket skulle stärka den operativa integrationen inom social- och hälsovården för bättre krävande vård utom hemmet. Arbetsgruppens förslag ska nu sändas på remiss.

Utnyttja de regionala kompetens- och stödcentrens tjänster vid förebyggande av våldsbejakande radikalisering

- Tjänster som förutsätter krävande specialkompetens har koncentrerats till fem regionala kompetens- och stödcenter, som kan ordna behövliga tjänster på lika villkor i hela området. Att ge stöd och vård till barn och ungdomar som frigör sig från en våldsbejakande radikaliseringsprocess är mycket komplicerat och kräver specialkompetens. Största delen av de yrkesutbildade personerna inom social- och hälsovården möter inte dessa barn och ungdomar i sitt arbete, men det är viktigt att de vet hur de ska agera om de möter en sådan person.
- Social- och hälsovårdsministeriets arbetsgrupp som berett kompetens- och stödcenter för de mest krävande tjänsterna för barn och unga lämnade sina förslag och sin slutrapport i slutet av 2020. Projektet Barnahus genomför redan verksamhet som kompetens- och stödcenter och tre av de fem områdena har beviljats statlig finansiering för pilotförsök med kompetens- och stödcenter (strukturfondsmedel). Styrningen av områdena där pilotförsöken genomförs är en fortsättning av den riksomfattande samordningen.

Utöka den forskningsbaserade kunskapen som stöd för det förebyggande arbetet

- Vetenskaplig forskning spelar en viktig roll för att utveckla verksamheten, lagstiftningen på området samt informationsutbytet. Institutet för hälsa och välfärd stödjer genom forskning och utbildning identifieringen av personer som omfattat våldsbejakande radikaliserings samt utvecklingen av lämpliga metoder för vård och stöd. Det multiprofessionella samarbetet utvecklas med bland annat polisen, undervisningsväsendet och invandrarmyndigheterna. Forskningen och utredningarna betjänar i princip det praktiska arbetet, studerar fenomenet och dess effekter samt mäter hur den valda strategin genomförs och realiseras.
- En utredning som inleddes år 2020 av verksamhetsutvecklingen, tjänsterna och implementeringen av dem i framtiden kommer att fortsätta åren 2021–2023. I en kommande pro gradu-avhandling vid Östra Finlands universitet granskas lagstiftningen om och problematiken i informationsutbytet speciellt inom hälso- och sjukvården. Social- och hälsovårdsministeriet och Institutet för hälsa och välfärd har tillsammans berett ett seminarium som skulle hållas våren 2020. På grund av det rådande pandemiläget har seminariet senarelagts och genomförs som ett webinarium våren 2021.

Utarbeta och genomföra webbutbildning och annan kompletterande utbildning

- Institutet för hälsa och välfärd planerar och tar fram ett webbaserat utbildningspaket, bestående av videor, informationsinslag, bakgrundsmaterial, underlag för grupparbeten och frågor som testar inläringen, som stöd för yrkesutbildade personer som utför praktiskt social- och hälsovårdsarbete och deras samarbetspartner. Till utbildningspaketet hänförs även anvisningar och stödmaterial för ordnandet av verkstäder och närundervisningsdagar. Den planerade utbildningen är avgiftsfri och får utnyttjas fritt, användningen utvärderas och utbildningen uppdateras regelbundet. Beredningen och bakgrundsarbetet för utbildningen har inletts.

Delta i internationellt samarbete

- Det europeiska samarbetet inom social- och hälsovårdssektorn äger rum genom bilaterala kontakter och via social- och hälsovårdssektorns EU-nätverk för kunskapsspridning om radikaliserings (Radical Awareness Network, RAN). Inom social- och hälsovårdssektorn finns också ett nordiskt RAN-nätverk. En

del av den forskning och utveckling som hänför sig till temat bedrivs tillsammans med internationella samarbetspartner.

2.10 Förebygga våldsbejakande radikaliserings inom mottagningssystemet

2.10.1 Mål

- Att det grundläggande arbete som utförs inom mottagningssystemet är högklassigt, det baserar sig på de gemensamma handlingsmodeller som Migrationsverket och alla förläggningar delat ut samt på regelbunden handledning och utbildning för förläggningarnas anställda.
- Att förläggningarnas arbete håller jämn kvalitet och att alla klienter bemöts jämlikt.
- Att hjälpa och stödja klienter med särskilda behov inom ramen för de existerande möjligheterna.
- Att förebygga våldsbejakande radikaliserings i ett tidigt skede genom förläggningens personalens observationer, socialservice och hälso- och sjukvårdstjänster, handledande arbete samt ett tillvägagångssätt som beaktar säkerhetsfaktorer.
- Ingripa i våldsbejakande radikaliserings i ett så tidigt skede som möjligt genom nära samarbete med lokala myndigheter och andra aktörer, stödja det arbete som utförs på förläggningarna samt göra det möjligt att hänvisa personer även till tjänster som tillhandahålls av aktörer utanför anläggningarna.

2.10.2 Genomförda åtgärder 2020

Utbilda förläggningarnas personal i att identifiera våldsbejakande radikaliserings

- Migri ordnade två utbildningar om temat för förläggningarnas personal. Utbildningarna genomfördes av Skyddspolisen och lokalpolisen. Förläggningarna ordnade också själv utbildningar som hölls av lokala aktörer, som Skyddspolisen.

Utbilda asylsökande som kommit till landet

- Coronasituationen påverkade möjligheterna att ordna kurser i det finländska samhället, arbets- och studieverksamhet och handledning i hur klienterna kan delta i verksamhet som ordnas av aktörer utanför förläggningen. Föreläggningarna ordnade ändå samhällskurser och arbets- och studieverksamhet i den omfattning som coronasituationen medgav. Enligt ett stickprov i studieprestationerna år 2020 hade de flesta klienter tagit kursen på föreläggningen. Bristerna hänförde sig främst till huruvida samtliga föreläsningar som hörde till kursen hade fullföljts. Utöver coronasituationen berodde detta på att klienter flyttade till andra föreläggningar, det uppkom andra omständigheter i asylprocessen och klienter avlägsnade sig ur mottagningssystemet. Migri kommer att se över anvisningarna och handlingsmodellen för kursen år 2021 och fortsätter att aktivt vägleda föreläggningarna om temat. Implementeringen av e-kursmodulen på föreläggningarna senarelades till år 2021.

Stärka arbetet i föreläggningarna

- Modellen för inledande hälsokontroller utvecklades i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd och Migri och implementerades på föreläggningarna inom de ramar som coronasituationen medgav under år 2020. Varje föreläggning tillhandahåller nödvändig socialservice som bedöms, ges och även köps av utomstående av en yrkesutbildad person inom socialvården. Föra barnen på tal-metoden implementerades och förankrades i praktiken på Migri och föreläggningarna (treårigt projekt i samarbete med MIELI Psykisk Hälsa Finland rf). Projektet Psykye (utveckling av kompetensen i mentalvårdsarbete hos personalen i mottagningssystemet) ordnade två utbildningar för anställda på föreläggningarna år 2020. Föreläggningarnas multiprofessionella arbete skrevs in i föreläggningarnas egenkontrollplaner. Ett stickprov i anteckningarna på fliken för multiprofessionellt arbete i egenkontrollplanerna visade att det på föreläggningarna finns multiprofessionella team från flera yrkesgrupper som medverkar i stödinsatserna på föreläggningen.
- Migri fogade implementeringen av åtgärderna enligt det nationella åtgärdsprogrammet för förebyggande av våldsbejakande radikaliserings och extremism till föreläggningarnas resultatmål för år 2020. Migri kommer att bedöma utfallet av målen utifrån föreläggningarnas redovisning våren 2021. Målet ingår också i resultatmålen för år 2021.

Utöka samarbetet med lokala myndigheter och andra aktörer

- Förläggningarna hade aktivt samarbete i olika lokala nätverk, exempelvis den lokala arbetsgruppen för förebyggande av våldsbejakande extremism, nätverket Against hate, lokala volontärorganisationer, polisen och Skyddspolisen. Migri medverkade i nationella nätverk och arbetsgrupper, som arbetsgruppen för olaglig inresa och olaglig vistelse i landet och arbetsgruppen för kvinnor, fred och säkerhet. Samarbetet påverkades av coronasituationen.

Förläggningarnas personal underrättar myndigheterna lokalt om observationer av verksamhet som väcker oro enligt överenskomna förfaranden och med iakttagande av gällande sekretessbestämmelser

- Migri har tidigare informerat förläggningarna om den lokala polisens kontaktuppgifter, och på förläggningarna vet man på vilket sätt och vem man ska kontakta om en person eller verksamhet väcker oro. Förläggningarna kan också rådfråga Migri.

2.11 Polisens åtgärder för att förebygga våldsbejakande radikaliserings och extremism

2.11.1 Mål

- Att som en del av polisens arbete identifiera personer som är förknippade med risk för våldsbejakande radikaliserings eller som redan är radikaliserade och agera med dem på det sätt som hotbedömningen förutsätter.
- Att behandla tips och ge, när lagstiftningen möjliggör det, tipsaren respons i syfte att stärka förtroendet för att tipsen behandlas och leder till nödvändiga åtgärder.
- Att polisens brottsunderrättelse har stor betydelse för att avslöja våldsbejakande radikaliserings. Polisens informationssystem används på ett effektivt och heltäckande sätt, med beaktande av lagstiftningen, för att lagra och analysera information och skapa en riksomfattande lägesbild.

- Att synlig polisverksamhet på internet och annan underrättelseverksamhet där ökar möjligheterna att avslöja våldsbejakande radikaliserings och ingripa i den i ett så tidigt skede som möjligt.
- Att polisen effektivt hänvisar personer som löper risk att radikaliserats till tjänster genom att iaktta tillvägagångssättet enligt IM:s publikation 2019:17 (bilaga 1).
- Att polisen stödjer andra myndigheter och företrädare för organisationer i arbetet med att förebygga våldsbejakande radikaliserings genom att ge expert-hjälp och råd.
- Att polisen deltar i arbetet i lokala samarbetsgrupper för att förebygga våldsbejakande radikaliserings och tillsammans med andra myndigheter tar fram information för lokal hotbedömning.
- Att polisen riktar åtgärder som slagits fast i den nationella strategin för förebyggande verksamhet i synnerhet till områden där våldsbejakande extremistiska grupper och individer med kopplingar till dem påverkar människors och gruppernas säkerhet och trygghetskänsla negativt.
- Att de multiprofessionella Ankargrupper som verkar i samband med polisinsättningarna förebygger våldsbejakande radikaliserings och genomför åtgärder i syfte att stödja personer som löper risk att radikaliserats eller som redan är radikaliserade att frigöra sig från våldsbejakande aktivitet och vid behov hänvisa dem till andra tjänster.

2.11.2 Genomförda åtgärder 2020

Säkerställa att Polisstyrelsens anvisningar till polisenheterna om behandlingen av tips om våld är kända av alla som behöver dem i sitt arbete

- Polisstyrelsen har tillsatt en arbetsgrupp för beredning av detta och för tillfället reviderar man anvisningarna. Arbetet skulle enligt plan vara klart den 31 december 2020. En del av anvisningarna färdigställs först under början av år 2021. Parallellt med anvisningarna har man utarbetat anvisningar för registrering av ärenden i polisens underrättelsesystem.

Utveckla polisens interna och externa informationsförmedling om våldsbejakande radikalisering i syfte att hålla den uppdaterad samt att alla som behöver informationen i sina arbetsuppgifter får den

- Utvecklingsarbetet pågår. De största utvecklingsbehoven som kräver mest tid hänför sig till problematiken inom kunskapsledning, exempelvis informationsgränssnitten, kraven och kvaliteten på informationshanteringen och informationslagringen samt informationshanteringen. Med kunskapsledning avses här de tekniker, system och processer med vilka en organisation inhämtar, behandlar och administrerar information i sin verksamhet. Informationsledning handlar också om hur den kunskap som experterna besitter kan spridas och nyttiggöras inom organisationen. I organisationerna finns mängder av expertis, humankapital och explicit kunskap som kunskapsledningen syftar till att nyttiggöra.
- Polisens kommunikation följer ett årshjul. Social utslagning är ett av temana inom preventivt arbete åren 2020 och 2021, både på riksplan och lokalt. Kommunikationen stöds genom löpande uppföljning och analys av massmedierna och de sociala medierna. Kommunikationsberedskapen har förbättrats bland annat genom att utarbeta kommunikationskort. Polisens uppdaterade kommunikationsföreskrift trädde i kraft den 1 januari 2020. Enligt den ska polisenheterna ha beredskapsgrupper för kommunikationen. Anvisningen om polisens kommunikationsberedskap har uppdaterats.

Förenhetliga och förtydliga polisinrättningarnas praxis för att statistikföra extremistiska brott

- Arbetet med att utveckla statistikföringen har inletts. Bland annat i it-projekt har man i statistiksammanhang tagit med hatbrott. Ett styrdokument håller på att utarbetas och ska bli klart under början av år 2021.

Beakta extremistiska motiv i förundersökningen i syfte att sköta undersökningen av dessa brott snabbt

- Ett styrdokument håller på att utarbetas och ska bli klart under början av år 2021.

Utveckla och förenhetliga processerna för att bedöma de hot som hänför sig till personer och fenomen

- Arbetet för att utveckla och förenhetliga processerna för hotbedömning är i gång. En del av arbetet är fortlöpande utvecklingsarbete. Fortbildningen avseende hotbedömningar har överförts till Polisyrkeshögskolan. Ett seminarium om terrorismbekämpning har flyttats till början av år 2021 på grund av coronapandemin och flyttas eventuellt till en ännu senare tidpunkt under 2021. Tjänstemän från polisen har deltagit i tillställningar som EU/RAN har ordnat om temat.

Polisen medverkar i regionala och lokala samarbetsnätverk som främjar förebyggandet av våldsbejakande radikalisering och vid behov samordnar och leder dem

- Polisen har deltagit i samarbetet i den omfattning som coronarestriktionerna tillåter.

Utbilda polisen i att förebygga polarisering och agera i polariserade situationer

- Polisyrkeshögskolan ordnade i början av år 2021 en fortbildning om polarisering, identitetskonflikter och undanröjande av motsättningar i polisverksamheten. I utbildningen deltog 16 personer från målgruppen bestående av poliser som arbetar med förebyggande verksamhet, Ankarverksamhet, lokal problemlösning eller förebyggande av våldsbejakande extremism. Utbildningen hade tagits fram av inrikesministeriet, Polisstyrelsen, Polishögskolan och projektet Depolarize som finansieras av stiftelsen Koneen Säätiö.

Effektivisera undersökningen av hatbrott inklusive straffbar hatretorik och fortsätta att utbilda polisen i att identifiera och undersöka hatbrott

- Polisyrkeshögskolans kurs som skulle hållas i november 2020 måste ställas in på grund av coronarestriktionerna. Avsikten är att den årligen återkommande kursen ska ordnas år 2021.
- Polisyrkeshögskolan har inlett en särskild undersökning av användningen av skärpningsgrunderna vid hatbrott. Man har rekryterat en forskare som har inlett arbetet.

- Polisstyrelsen har deltagit i EU-projektet Fakta mot hat och ordnade en internationell workshop inom projektet den 23 oktober 2020.
- Underlaget för en e-utbildning i hatbrott och jämlikhet har utarbetats och kommer att läggas till Polisyrkeshögskolans Moodle. Utbildningen som är obligatorisk för inrikesministeriets förvaltningsområde lanseras i början av 2021.

Polisen genomför Exit-verksamheten i hela landet i syfte att hjälpa personer att frigöra sig från våldsbejakande extrema rörelser samt inflytandet från organiserad brottslighet

- Centrakriminalpolisens EXIT-verksamhet beviljades inte projektfinansiering från Fonden för inre säkerhet sommaren 2020. Verksamheten har ändå fortsatt med de tillgängliga resurserna. Avsikten är att etablera verksamheten.

2.12 Förebygga våldsbejakande radikaliserings inom undervisningsväsendet

2.12.1 Mål

- Att de innehåll, metoder och mål som hänför sig till omfattande förebyggande baserar sig på läroplanerna och utgör en väsentlig del av undervisningsväsendets och småbarnspedagogikens verksamhet.
- Att eleverna har de kunskaper och färdigheter som de behöver för att hantera aktuella fenomen samt begrunda och förstå samhällsfenomen.
- Att fostrarna kan behandla teman och händelser som är förknippade med våldsbejakande extremism direkt med eleverna närhelst sådana aktualiseras i vardagen.
- Att läroanstalten kan vara den som identifierar behovet av stöd, hänvisar en person som väcker oro till rätt aktör samt fungerar som samarbetspartner i sektorsövergripande expertteam.

2.12.2 Genomförda åtgärder 2020

Förbättra undervisningspersonalens grundläggande kunskaper om våldsbejakande radikaliserings och extremism

- Handledningen "Att bygga resiliens" har publicerats på finska, svenska och engelska. Den finns på <https://www.oph.fi/sv/statistik-och-publikationer/publikationer/att-bygga-resiliens-stod-demokratifostran>. Utbildningsstyrelsen har medverkat i ett expertnätverk som samordnas av Helsingfors universitet. Mer information om nätverket (på finska och engelska) finns på <https://www.helsinki.fi/fi/verkostot/resilienssi-ja-vakivaltaistuneet-asenteet-opetustoit-messa>. Utbildningsstyrelsen har beviljat finansiering för säkerhetsfrämjande utbildning.
- Med finansiering från inrikesministeriet genomfördes en förvaltningsövergripande utbildning om förebyggande av våldsbejakande radikaliserings för poliser, ungdomsarbetare och läroanstaltspersonal. Cirka 200 experter deltog i utbildningen som fick mycket god respons. Utbildningen kommer att fortsätta år 2021.

Ordna regionalt heltäckande fortbildning så att det bildas ett nätverk av regionala nyckelutbildare som fungerar som stöd för lärarna inom småbarnspedagogiken, den allmänbildande utbildningen och yrkesutbildningen

- Upphandlingen av en e-kurs har framskridit till konkurrensutsättning i slutet av 2020. Man har tagit fram en utbildning för lärare och den genomförs som uppdragsutbildning under början av 2021.

Utöka samarbetet och informationsutbytet mellan olika aktörer, såsom universitet, yrkeshögskolor, forskare och läroanstalter

- Utbildningsstyrelsens tjänstemän Satu Honkala, Kati Costiander och Kati Mikkola har deltagit i expertnätverket om resiliens och våldsbejakande attityder inom utbildningsväsendet, som samordnas av Helsingfors universitet. <https://www.helsinki.fi/fi/verkostot/resilienssi-ja-vakivaltaistuneet-asenteet-opetustoit-messa>

- Verksamheten i Unescos skolnät (ASPnet) har understötts genom årliga sammanträden och infobrev. Nätverket av lärare som deltagit i PVE-utbildningar har haft sammankomster och skolorna har deltagit i olika evenemang.
- Demokratifostran har understötts med hjälp av samordnaren för demokrati-fostran på Fransk-finska skolan i Helsingfors

Fortsätta utvecklingsarbetet genom att delta i nordiskt och internationellt samarbete

- Utbildningsstyrelsens tjänstemän Satu Honkala och Kristina Kaihari deltog i verksamheten inom nätverket för demokrati, inkludering och säkerhet (DIS). Nätverket hade inte skolprojekt under 2020 utan samlade in erfarenheter och information om tidigare projekt.
- Man har tagit del av insatser mot våldsbejakande extremism i Europa genom att delta i ett flertal möten: EPAN: Kristina Kaihari representerar UBS; GENE: Satu Honkala representerar UBS, möte i Tallinn i mars samt distansmöten i april, juni och september; RAN: virtuellt studiebesök till Australien i september.

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Sisäministeriö PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Inrikesministeriet PB 26, 00023 Statsrådet

www.intermin.fi